

Uniós alapokból

Ingyenes méhnyakrákszűrés a megyei sürgősségi kórházban

Fotó: Nagy Tibor

Románia az első helyen áll a méhnyakrák okozta elhalálozások terén az Európai Unióban, ez azt jelenti, hogy évente mintegy 3300 új esetet fedeznek fel, és több mint 1700 nő életét veszíti a betegség következtében. Sajnos gyakori, hogy 30-as, 40-es éveikben járó nőknél fedezik fel túl későn a rákos elváltozásokat, amikor már nem tudnak segíteni rajtuk. Emiatt rendkívül fontos, hogy a nők rendszeresen részt vegyenek a szűrővizsgálaton, ami most ingyenesen is elérhető a Maros Megyei Sürgősségi Kórház járóbeteg-rendelőiben egy uniós alapokból finanszírozott szűrőprogram keretében.

Menyhárt Borbála

Április 1-jétől módosult az országos közegészségügyi programok lebonyolítására vonatkozó jogszabály, így a központi régióban a méhnyakrákszűrés kizárólag vissza nem térítendő európai uniós finanszírozással zajlik. A méhnyakrák megelőzését, korai felfedezését és kezelését célzó projekt részeként a központi régióhoz tartozó hat megyében szűrőhálózatokat alakítanak ki, elsőként a Maros Megyei Sürgősségi Kórházban került sor erre – derül ki az intézmény lapunkhoz eljuttatott közleményéből.

Előjegyzés szükséges

Az első, európai alapokból finanszírozott szűrőhálózat a Maros Megyei Sürgősségi Kórházban működik június 1-től.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
FÉLÁRON!

Könyvben, filmen a Mezőség világa

A Székely Mezőség két, Mezőcsávás községhez tartozó településének református templomaiban június 3-án, péntek délután Barabás László néprajzkutató és Bálint Zsigmond fotóművész Összenéztünk, értettük egymást című, az erdélyi magyarság szokásvilágát körbejáró kötetét mutatták be, majd az említett falvak népszokásairól szóló, több évtizede készült dokumentumfilmeket vetítették le a gyülekezeteknek.

5.

Hazai tulajdonban maradhat a marosludasi cukorgyár

A miniszter a tárgyalásokat követően megjegyezte, hogy a létrehozott bizottság jelenleg leltározza a cég ingóságait és ingatlanjait, ezzel párhuzamosan pedig kidolgozzák azt a törvénytervezetet, amely lehetővé teszi a gyár átvételét.

6.

Meddig tűrjön egy bántalmazott?

Két hete Marosvásárhely főterén a rendőrség bűnmegelőzési osztályának felvilágosító akciója keretében a családon belüli erőszak megelőzésére összpontosítottak.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Nem kapkodnak

Benedek István

Régóta tudjuk, jó munkához idő kell, rosszhoz még több. Az a kár, hogy ezt oktatható módon szemléltetik a regáti kormánypalotában.

Május végén egy ártatlan újságírói kérdésre válaszolta azt a kormányfő, hogy kabinetje fontolóra veszi egy támogatási csomag kidolgozását azoknak a cégeknek, amelyek szép hazánkba helyezik át székhelyüket. A kérdés sem volt okos, a válasz még kevésbé, az egészről azt lehet kihámozni, hogy a kormánynak mintha kezdene leesni a tantusz, hogy helyzet van. Mire lépnének is valamit, a lehetőséget már vastagon fogja burkolni a feledés homálya.

Az előbb említett párbeszéd annak kapcsán zajlott le, hogy állítólag ukrán cégek telepednének át hozzánk a háború sújtotta szomszédos országból. Ha ez így van, és már több mint három hónap sem volt elég a kormánynak ahhoz, hogy kitaláljon valamit e téren, akkor az ukrainai piacról menekülő vállalkozások nem itt fognak megtelepedni, és rövidebb vagy hosszabb ideig munkahelyeket teremteni, meg adó- és egyéb befizetésekkel gyarapítani az államkasszát. Hanem mennek tovább olyan országokba, ahol nemcsak bölcséket mondanak, hanem okosan cselekednek is a kormányosok.

És ez még csak a kisebbik helyzet. A mostani háború előtt már több mint nyolc éve zajlott egy fegyveres konfliktus a szomszéd államban, tehát már azóta is lehetett volna lobbizni a puskapországra allergiás üzletemberek körében az itteni piaci lehetőségekkel. Sőt, az utóbbi nyolc évben rendre különböző szankciókkal sújtotta a nyugati nagypolitika az oroszokat, és ez kihatott a velük üzletelő

(Folytatás a 3. oldalon)

JÚNIUS

8., szerda
A Nap kel
5 óra 30 perckor,
lenyugszik
21 óra 13 perckor.
Az év 159. napja,
hátravan 206 nap.

IDŐJÁRÁS

Napos idő

Hőmérséklet:

max. 27 °C
min. 12 °C

*Isten éltesse!

Ma **MEDÁRD**,
holnap **FÉLIX** napja.
FÉLIX: latin eredetű, jelentése:
boldog, szerencsés.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. június 7.

1 EUR	4,9426
1 USD	4,6260
100 HUF	1,2685
1 g ARANY	274,7921

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében:
Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám,
2. emelet, 72-es iroda, naponta 9-14 óra között,
szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Megkezdődött az érettségi vizsga

A szóbeli vizsgák a román nyelvi tudás felmérésével kezdődtek, 8-ától az anyanyelvi és a digitális ismeretek, június 14-16. között a választott idegen nyelvi ismeretek felmérésével zárul az érettségi szóbeli szakasza. Az írásbeli vizsgák június 20-án a román nyelv és irodalom vizsgával kezdődnek. A profilkonk megfelelő főtantárgyból június 21-én, majd 22-én a választott tantárgyból vizsgáznak. Anyanyelvi irodalomból 23-án lesz a megmértetés. Az eredményeket június 27-én 12 óráig függesztik ki, az óvások ugyanaznap 18 óráig nyújthatók be. A végső eredményeket július elsején teszik közzé. Az érettségi vizsga akkor tekinthető sikeresnek, ha a végzősök minden vizsgán részt vettek, és tantárgyanként legkevesebb 5-ös osztályzatot értek el, viszont az írásbeli vizsgák általános osztályzata nem lehet kisebb 6-osnál.

Jövő héten kisérettségi

Június 14-én, kedden a román nyelv és irodalom írásbelivel kezdődik az általános iskolát végzett diákok országos képességvizsgálója. 16-án, csütörtökön matematikából, 17-én, pénteken anyanyelvből adnak számot tudásukról a nyolcadik osztályt végzettek. Az óvások előtti eredményeket június 23-án, csütörtökön 14 óráig teszik közzé, fellebbezni aznap 16 óráig, illetve 24-én, pénteken 8-12 óra között lehet. A végső vizsgajegykről június 30-án, csütörtökön szereznek tudomást a diákok.

Találkozás br. Perényi Lukács Miklós Vajkkal

A Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület tengerentúli kapcsolatokat alakított ki, és rátalált egy olyan történelmi családra, amely jelentős szerepet játszott az erdélyi magyarság életében, de a történelem viharában – több mint 60 évvel ezelőtt – teljesen elszakadt szülőföldjéről. Az egyesület tagjai az online térben ismerkedtek meg br. Perényi Lukács Miklós Vajkkal, a perui San Martín de Porres Egyetem tudomány- és technológiapolitikai kutatóprofesszorával, aki 60 év után a családból elsőként látogat haza Erdélybe. A Castellum Alapítvány és a Marosvásárhelyi Örmény-Magyar Kulturális Egyesület közös szervezésében június 10-én, pénteken 18 órakor a Studium HUB (Bolyai tér 15.) előadóteremben lehet a professzorral találkozni, a belépés ingyenes.

Diákszínjátszó találkozó Szászrégenben

Június 9-én, csütörtökön délután 6 órától tartják Szászrégenben a Gézengúzok nevű X. diákszínjátszó találkozót az Eugen Nicoară művelődési ház nagytermében. Fellépők: Csipetkék gyerekcsoport (a Petru Maior iskola III. B osztálya), a régeni művelődési ház Csim-Bumm ifjúsági és gyermekszínjátszó csoportja, a helyi Népszínház Kemény János Társulata, valamint Baroti Barbara, a Fantázia csoport tagja. A belépés ingyenes, adományt elfogadnak a szervezők, a Humana Regun Egyesület és a helyi művelődési ház illetékesei.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Heti koncertek

Latin-amerikai zene és vokálszimfonikus hangverseny

Kaáli Nagy Botond

Két koncerttel is jelentkeznek a héten a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia. A csütörtök esti, hagyományos hangversenyre (június 9-én) ezúttal is a Kultúrpalota nagytermében 19 órától kerül sor, és a Let's Dance címet viseli. Az Erdély TV-vel közösen szervezett rendkívüli koncerten ezúttal az Ausztriából érkező Pablo Boggiano vezényel, közreműködik a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara. Műsoron: latin-amerikai táncok. Ha van rá közönségigény, a hangversenyt június 10-én, pénteken megismétlik.

Pablo Boggiano Buenos Airesben született, egy oda a XIX. század végén bevándorolt olasz család sarjaként. Az argentin nemzeti konzervatóriumban és a helyi katolikus egyetemen végzett, majd Párizsban, Bécsben és Helsinkiben tanult tovább, karmesterként 18 éves korában mutatkozott be, számos nemzetközi verseny nyertese.

Vezényelt többek között romániai, boszniai, bulgáriai, ukrainai, magyarországi (Budapest Fesztiválzenekar),

ausztriai, angliai (Royal Philharmonic), németországi (Jaener Philharmonic, Göttinger Symphonie Orchester) és argentinai (Orquesta Sinfónica Nacional és Orquesta Filarmónica de Buenos Aires) zenekarokat. A Cadogan Hallban a Royal Philharmonic of London koncertjét dirigálta.

Június 11-én, szombaton a marosvásárhelyi Szent Kozma és Damján Római Katolikus Plébánia ad otthont az európai zene napja alkalmából szervezett vokálszimfonikus hangversenynek. A 18 órakor kezdődő koncertet György Levente, a filharmónia igazgatója vezényli, fellép Beatrice Iordache szoprán és Kiss Bora színművésznő. A Maros Megyei Múzeummal és a Szent Kozma és Damján Római Katolikus Plébániával közösen szervezett hangversenyen a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia vegyes kara és szimfonikus zenekara működik közre, műsoron W. A. Mozart szerzeményei: Ave verum corpus, KV 618, Laudate Dominum, KV 339, C-dúr In honorem Sanctissimae Trinitatis mise, KV 167.

Kárpátaljai diák zarándokok Gyulakután

Múlt csütörtökön este Gyulakután pihent meg rövid időre a beregszászi Bethlen Gábor középiskola egy csoportja, amely a csíksomlyói pünkösdi búcsúba zarándokolt. A házigazdák örömmel fogadták a messziről jövő ismerősöket.

A két iskola képviselői tavaly találkoztak Magyarországon, ugyanis részt vettek a Határtalanul programban, majd egy-egy ötnapos jutalomkiránduláson az Eger melletti Noszvajon, ott ismerkedtek meg egymással a diákok, és a pedagógusok között is jó viszony alakult ki. A beregszászi iskola pénzültalmat is nyert a tavalyi vetélkedőkön, és úgy döntött, hogy azt egy csíksomlyói zarándoklatra fordítja. Így a múlt hét folyamán a 32 beregszászi diák és 10 tanár átgyalogolt Magyarországra, majd autóbusszal utaztak neki Székelyföldre. Csütörtökön este rövid találkozás és egy vacsora erejéig megálltak Gyulakután, találkozni a tavaly megismert diákokkal – számolt be lapunknak Varga József polgármester.

Kocsis Mariann magyar szakos tanár, a beregszászi csoport vezetője a találkozás kapcsán elmondta: megszerették egymást, és nagyon reménykednek abban, hogy a mostani találkozásnak lesz folytatása. Császár Klára, a tavalyi gyulakutai csoport felkészítő tanára arról beszélt, hogy a

diákok hamar egymásra találtak, hiszen ugyanaz a kisebbségi sors jutott nekik, de összekötik őket a felmenők, a kultúra, az anyanyelv, a történelem. Ezért a gyulakutaiak is szeretnék, ha a két iskola közötti kapcsolat tovább fejlődne, jobban megismerhetnék egymást és egymás életét. Varga József polgármester a köztük levő több száz kilométeres távolság ellenére is fontosnak tartja az ilyen találkozásokat, mert a kárpátaljai Beregszász és a maros-széki Gyulakuta egy országnak, egy keresztény magyar világnak volt a része. „Mi összetartozunk, egy vérből való vagyunk, összeköt az ereinkben csörgedező magyar vér, a gyönyörű közös történelmünk, vallásunk, rendkívüli kultúránk, ékes anyanyelvünk, de legfőképpen európaiságunk. Mi két külön ország, de egy nemzet, egy szív vagyunk” – hangsúlyozta az előljáró a találkozáskor.

A csoport Gyulakutáról a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégiumba utazott, ugyanis a beregszászi iskola testvérkapcsolatot ápol a székelyföldi intézménnyel. A kárpátaljaiak szombaton részt vettek a csíksomlyói búcsún, de barátai egy galaestet is szerveztek Sepsiszentgyörgyön, amelynek bevételét a beregszásziaknak ajánlották fel. (GRL)

Súlyos baleset Szakadát és Nyárádremete között

Kedden a kora délutáni órákban súlyos autóbaleset történt Szakadát és Nyárádremete között, melynek három áldozata van. A mentők először helyben próbálták ellátni a sérülteket, azonban mégis be kellett szállítani őket heli-

kopterrel, illetve két mentőautóval Marosvásárhelyre, ahol sürgősségi ellátásban részesültek. A mentés ideje alatt a forgalmat mindkét irányban lezárták – közölte a katasztrófafüvetelmi felügyelőség.

RENDEZVÉNYEK

Kopjafaavatás Albisteleg emlékére

Andrássytelepen a református egyházközség június 12-én 11 órakor kopjafát állít az egykori Albisteleg emlékére. Az esemény isentisztelettel kezdődik, melyen ígét hirdet Czirmay Csaba Levente, a Marosi Református Egyházmege esperese. A XX. század elején benépesült telep mára már lakatlan, az albistelegiek többnyire Andrássytelepre költöztek.

Rocksuli-gálaműsor

Június 15-én, szerdán 18 órától a Rocksuli gálaműsorral lép fel a marosvásárhelyi Kultúrpalota nagytermében. Meghívott vendégművész Keresztes Ildikó. Belépő az esemény napján a helyszínen kapható, illetve elővételben a Rocksulinál. Ára: 20 lej.

Francia filmfesztivál a Művész moziban

Június 9-12. között a marosvásárhelyi Művész mozi ad otthont a francia filmfesztiválnak. Csütörtökön az Enquete sur un scandale d'etat, Thierry de Peretti filmje, pénteken a Les passagers de la nuit, Mikhaél Hers filmje, szombaton a L'événement, Audrey Diwan filmje

lesz látható. A fesztivál zárónapján az Oranges sanguines című filmet vetítik. Rendezője: Jean-Christophe Meurisse. A román nyelven feliratozott filmek vetítése 21.30 órakor kezdődik, jegyek a jegypénztárnál válthatók. Egy jegy ára 10 lej.

Vásár-hely – Vár sétányi vásár

Június 10. és 13. között a marosvásárhelyi Vár sétányon ismét megszervezik a Vásár-helyt, ahol élelmiszer- és kézműves termékeket árúsítanak termelői áron. A vásár pénteken 10 órakor nyit, és hétfőn este 7 óráig tart nyitva.

A Covid 19 és az Übű a király a Spectrumban

Június 17-én, pénteken este 7 órától a Spectrum Színház Kincses Elemér Covid 19 című tragikomédiáját adja elő. A darab párhuzamot von két kor tragikus élethelyzete között, bemutatva, hová „fejlődött” az Istentől fokozatosan elforduló emberiség morálja a „sötét” középkortól napjainkig. Rendező Kincses Elemér, szereplők, Márton Emőke Katinka, Szász Anna, Pál Hunor, Tatai Sándor. 19-én, vasárnap délután 5 órától a színház Alfred Jarry Übű a király című polgárpukasztó avangárd drámáját játssza. Helyfoglalás a 0744-301-875-ös telefonszámon.

Az Európai Bizottság 185,6 milliárd eurós uniós költségvetést javasol 2023-ra

Az Európai Bizottság 185,6 milliárd eurós éves uniós költségvetést javasol 2023-ra, amelyet a NextGenerationEU nevű helyreállítási alap keretében a becslések szerint 113,9 milliárd euró összegű vissza nem térítendő támogatás egészít ki – közölte Johannes Hahn, az Európai Bizottság igazgatási ügyekért felelős biztosa kedden Strasbourgban.

Johannes Hahn sajtótájékoztatóján hangsúlyozta: az uniós költségvetés továbbra is jelentős beruházásokat fog mozgósítani Európa stratégiai autonómiája számára, valamint a folyamatban lévő gazdasági fellendülés, a fenntarthatóság megőrzése és a munkahelyteremtés fellendítésére. Az Európai Bizottság továbbra is prioritásként kezeli a zöld- és digitális beruházásokat, miközben foglalkozik a közelmúltbeli és jelenlegi válságból eredő sürgető igényekkel – közölte.

Elmondta, a költségvetés-tervezet célja, hogy megfeleljen az uniós tagállamok és partnereik legfontosabb, a koronavírus-járvány utáni helyreállítási igényeinek. Az ukrainai háború külső és belső hatásainak finanszírozására irányuló javaslatokat az év későbbi szakaszában, pontosabb igényfelmérés alapján terjeszti majd elő a brüsszeli testület – közölte.

Az Európai Bizottság a jövő évre egyebek mellett 103,5 milliárd eurót javasol a koronavírus-járványt követő gazdasági fellendülés támogatására, valamint az ukrainai háború jelentette kihívások kezelésére.

Az EU közös agrárpolitikájára 53,6 milliárd eurót javasolt, és 1,1 milliárd eurót az európai mezőgazdasági termelőkre és halászokra, valamint az agrár-élelmiszeripari és halászati ágazat ellenálló képességének megerősítésére. A bizottság 46,1 milliárd eurót szánna a regionális fejlesztésekre és a kohézióra, és 14,3 milliárd eurót a partnerségek erősítésére.

Kutatásra és az innovációra 13,6 milliárd euró jutna, 4,8 milliárd euró az európai stratégiai beruházásokra, valamint 1,3 milliárd euró az uniós digitális jövőjének alakítására irányuló programokra.

Környezetvédelemre és az éghajlat-politikára 2,3 milliárd eurót szán a bizottság, a zöldátállást támogató programok pedig további 5,4 milliárd euró támogatást kapnának. Az úrkutatásra 2,2 milliárd eurót fordítanak.

Az EU külső határainak védelmére a testület 2,1 milliárd eurót juttatna, ebből 839 millió eurót az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex) számára. A migrációval kapcsolatos kiadásokra 1,6 milliárd euró jutna, ebből 1,4 milliárd euró a migránsok és menedékkérők közvetlen támogatására. A bizottság mintegy 1,2 milliárd eurót szánna a védelmi kihívások kezelésére, ebből 237 millió eurót a katonai mobilitás támogatására.

Az egységes piac zavartalan működésének biztosítására 927 millió euró jutna, ebből közel 200 millió euró a csalás elleni küzdelemre, valamint az adózás és a vámügyek javítására. Egészségügyi célkitűzésekre a bizottság 732 millió eurót juttatna, valamint 147 millió eurót az uniós polgári védelmi mechanizmus (rescEU) számára, hogy válság esetén az EU gyorsan támogatást tudjon nyújtani. Az EU belső biztonságának támogatására 689 millió euró jutna, ebből 310 millió euró a terrorizmus, a radikalizálódás, a szervezett bűnözés és a kiberbűnözés elleni küzdelemre irányulna – közölte az uniós biztos.

A 2023-as költségvetés-tervezet az Európai Unió hosszú távú, hétéves költségvetésének része, amelyet a tagországok állam- és kormányfői 2020 végén tartott csúcstalálkozójukon fogadtak el. (MTI)

ENSZ-jelentés

Az ukrainai háborúban megerősöskoltokról

Heteken át vizsgálta az ENSZ a bejelentéseket az orosz katonák által Ukrajnában elkövetett szexuális erőszakról.

Pramila Patten, az ENSZ különleges képviselője
Forrás: Wikipédia

A nemzetközi szervezetnél jelenleg 124 esetben tartják megerősítettnek az ilyen vádakot.

Az áldozatok között nők, lányok és fiúk, sőt férfiak is vannak

„Az áldozatok között 56 nő és 49 gyermek van, főleg lánygyermek, de fiúk is vannak közöttük” – mondta el Pramila Patten, az ENSZ különleges képviselője, hozzátéve, hogy 19 férfi is szexuális erőszak áldozata lett a vádak szerint.

Oroszország szerint koholt vádakról van szó

Nem késelt sokáig az orosz válasz a felsorolásra. „Egyetlen bizonyíték sincs, ami alátámasztaná a hallottakat” – közölte Oroszország ENSZ-nagykövete, Vaszilij Nyebenja, aki szerint csak azért koholták ezeket a vádakot, hogy az orosz katonákat brutális barbárokként és vadállatokként mutassák be.

A világ több városában tiltakozási

Vaszilij Nyebenja, Oroszország ENSZ-nagykövete
Forrás: News Front.info

hullámot váltott ki az ENSZ-jelentés az orosz csapatok által Ukrajnában elkövetett nemi erőszakról. Feltételezhetően sokkal több az eset. (Euronews)

Bizalmatlansági szavazást kezdeményeztek Ursula von der Leyen ellen

Három vezető európai parlamenti képviselő bizalmatlansági szavazást kezdeményezett Ursula von der Leyen európai bizottsági elnök ellen.

A Renew Europe képviselői hétfőn közölték, hogy indítványt készítenek, miután a Bizottság zöld utat adott a lengyel Covid-19 utáni gazdaságélénkítési tervnek.

Fegyverszünet Brüsszel és Varsó között?

A blokk kezdetben visszatartotta a pénzt Varsótól, mivel az ország nem tartotta be a jogállamisági kritériumokat, de a múlt héten jóváhagyta Lengyelország 35,4 milliárd eurós gazdaságélénkítési tervét.

A bejelentés fegyverszünetet jelent Brüsszel és Varsó között a vitatott igazságügyi reformok miatt kialakult, hosszan tartó patthelyzetben. A fordulat azonban bírálatokat váltott ki, többek között az Európai Parlament liberális Renew Europe képviselőcsoportja részéről.

A képviselőcsoport vezető személyiségei szerint Lengyelország még mindig nem védi teljes mértékben a jogállamiságot a bírák fegyelmi rendszerének reformjával.

A bizalmatlansági indítványt hétfőn írták alá

A von der Leyennel szembeni bizalmatlansági indítványt hétfőn írta alá Luis Garciano, a képviselőcsoport alelnöke, Sophie in't Veld holland EP-képviselő és Guy Verhofstadt volt belga miniszterelnök.

„Visszavonjuk a támogatásunkat ... [ha a Bizottság] továbbra sem hajlandó komolyan alkalmazni a jogállamiságra

vonatkozó feltételeességi szabályokat” – mondta Verhofstadt.

„A Bizottság teljes mértékben tisztában van azzal, hogy a lengyel hatóságok által bejelentett korrekciós intézkedések pusztán kozmetikai jellegűek” – írta a Renew Europe tagjainak címzett levelében.

„A Bizottság múlt heti döntése, hogy jóváhagyja a lengyel gazdaságélénkítési tervet, nincs összhangban ezzel a feladattal” – tette hozzá in't Veld a közleményben.

A „mérőföldkövek” elmaradnak az Európai Bíróság által követeltéktől, és nem foglalkoznak azzal, hogy a lengyel hatóságok elutasítják az uniós jog elsőbbségének és az Európai Bíróság tekintélyének elismerését.

„Von der Leyen elnök asszony (...) komoly politikai problémát teremtett” – írta a holland EP-képviselő.

A bizalmatlansági indítványt kétharmados többséggel kell elfogadni

A bizalmatlansági indítványt először a 705 fős Európai Parlament mindössze 10 százalékának kell aláírnia, mielőtt szavazásra bocsátják.

Azonban a bizalmatlansági indítványt ezt követően már jelentős, kétharmados többséggel kell elfogadni ahhoz, hogy a Bizottság vezetőjét meg lehessen buktatni.

A lengyel gazdaságélénkítési terv jóváhagyásáról szóló belső tanácskozások során öt uniós biztos szavazott ellene, vagy fogalmazott meg fenntartásokat a végrehajtott hatalom döntésével kapcsolatban. (Euronews)

Ország – világ

Két szerződés a moldvai autópálya építésére

Sorin Grindeanu kormányfőhelyettes, szállítás- és infrastruktúraügyi miniszter kedden bejelentette, hogy Buzăuban aláírta az A7-es, moldvai autópálya építésére vonatkozó első két szerződést. Az egyik a 63 kilométeres Ploiești–Buzău szakasz országhoz helyreállítási alaplól (PNRR) történő finanszírozására vonatkozik, értéke 3,8 milliárd lej hea nélkül. „Ez eddig a legjelentősebb, PNRR révén aláírt finanszírozási szerződés” – mondta a szállításügyi miniszter. A második szerződést a kivitelezőkkel kötötték meg a sztráda második, 28 kilométeres, Mizil és Pietrosale közötti szakaszára. (Agerpres)

Az elnök szerint a nyugdíjakat is emelni kell

A nyugdíjmelés mellett érvelt kedden Klaus Iohannis államfő, aki szerint erkölcstelen és nem korrekt, hogy csak a nyugdíjasok fizessék meg a válságok árát. Iohannis egy buzăui iskolában tett látogatáson azt mondta, mivel növekednek az árak, „egyértelmű”, hogy a nyugdíjakat is emelni kell, hogy a nyugdíjasok legalább „a szükséges minimumot” tudják megengedni maguknak. „Ahogy az inflációban növekvő árak mellett nőnek a fizetések, úgy kell növekedjenek a nyugdíjak is” – jelentette ki az államfő, hozzátéve, hogy a kormány „komoly” tervet fog ezzel kapcsolatban kidolgozni. (Agerpres)

Újraavatták a magyar állami támogatással visszavásárolt temesvári Magyar Házat

Vasárnap délután ünnepélyesen újraavatták a magyar állam támogatásával visszavásárolt temesvári Magyar Házat. Az épületet tíz évvel a trianoni döntés után a temesvári magyarság építette kulturális egyesületei, politikai szervezetei számára, a kommunista román állam azonban államosította, és a rendszerváltás után sem sikerült visszaszerezni. Az avatóünnepségen Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára a temesvári, bánági magyarság hűségét, kitartását méltatta. Mint megjegyezte, a trianoni döntés után a temesváriak választhatták volna Magyarországra telepedést, de ehelyett úgy döntöttek, hogy újrászervezik a város magyar életét. Ezért építették fel a Magyar Házat. Megemlítette: a város magyarsága 1989-ben is bizonyított, amikor Tőkés László mellé állva elindította a romániai kommunista rendszert megdőntő forradalmat. Hangsúlyozta: a magyar kormány ezt az állhatatosságot kívánta elismerni a Magyar Ház visszavásárlásának támogatásával. (MTI)

Megugrott a légi utasok száma

Az idei első negyedévben több mint háromszorosára, 3.085.700-ra nőtt a légi utasok száma Romániában a tavalyi év azonos időszakához mérten – közölte hétfőn a statisztikai intézet. Tavaly ugyanebben az időszakban 916 500 utas vette igénybe a légi közlekedést a romániai repülőtereken. A legtöbb utast, 1,992 milliót a bukaresti Henri Coandă nemzetközi repülőtéren jegyezték, második helyen a kolozsvári repülőtér áll 333.500-zal, harmadik a jászvásári (Iasi), ahol összesen 217.200 induló és érkező utast számláltak össze. (MTI)

Nem kapkodnak

(Folytatás az 1. oldalról)

külföldiekre is. Azt is kijárhatta volna az előző kormányosok esze, hogy a szankciók sújtotta orosz piacról csábítanak ide vállalkozásokat. Ha az időközben nyugatra kenyeret keresni kikuncsorgott ötmillió aktív korú adófizetőjünknek – legyünk optimisták – a tizedét itthon tudták volna tartani rendszeres fizetett állásokban, és azoknak a munkaadói az államnak is utalták volna mindazt, ami jár, simán kijött volna például az a – még a szocik által beígért – nyugdíjmelés, amit azóta sem tudtak rendszeres végrehajtani. Vagy a vidéki iskolák legalább felében lehetne vezetékes víz és illemhely, tankönyvről nem is beszélve, a huszonegyedik század mindjárt harmadánál járva. De mivel a regáti szokásrend nem az adófizetők szolgálatáról szól, hanem arról, hogy az állam és intézményrendszere irányítói szabadon rabolható közprédaként viszonyulnak az országhoz és lakóhoz, meg sem nagyon fordult a fejükben, hogy ilyen és hasonló helyzetekkel próbáljanak valamit kezdeni. Ami nekik és a haveroknak kell, az kijön az uniós alapokból is, akkor meg minek annyit gürcölni, gondolhatták. De ha már kérdésekkel zaklatja őket a sajtó, már fontolgatják, hogy valamit lépni is lehetne. Majd megnézheti, aki még itt lesz.

Ingyenes méhnyakrákszűrés a megyei sürgősségi kórházban

(Folytatás az 1. oldalról)

A kórház ennek részeként egy kizárólag ezt a célt szolgáló telefonvonalat is létrehozott, így a 0739-727-187 -es számon hétfőtől péntekig naponta 8-16 óra között kérhetnek időpontot azok a 24-64 év közötti nők, akik igénybe vennék az ingyenes szűrővizsgálatot.

A szűrést, azaz a Babeş-Papanicolau-tesztet, valamint a HPV-vizsgálatot a kórház járóbeteg-részlegén, a 4064-es számú szülészeti és nőgyógyászati szakrendelőben hétfőn, szerdán és pénteken 12-16 óra között, kedden és csütörtökön pedig 14-18 óra között végzik a szülészeti és nőgyógyászati klinika szakorvosai. Emellett a 4029-es családtervezési rendelőben hétfőn, szerdán és pénteken 12-16 óra között, kedden és csütörtökön pedig 14-18 óra között két szülész-nőgyógyász szakorvos fogadja a vizsgálatra érkező hölgyeket. A szűrőprogram keretében a 24-29 éves korosztálybeli nők szakorvosi konzultáción vesznek részt, illetve mintát vesznek tőlük a Babeş-Papanicolau-teszt elvégzése végett, a 30-64 éves korosztály esetében pedig HPV-vizsgálatot végeznek, hogy kiszűrjék a méhnyakrákra utaló elváltozásokat.

Fontos tudni, hogy az összes szolgáltatás ingyenes, azaz a szakorvosi konzultáció, a citológiai vizsgálat is, illetve, amennyiben elváltozásokat fedeznek fel, és utólag behatóbb vizsgálatokra, különféle beavatkozásokra van szükség, a nőeknek ezekért sem kell fizetniük, mi több, a projekt keretében pszichológiai támogatást is biztosítanak

térítésmentesen azok számára, akik pozitív teszteredménnyel szembesülnek.

Azokat a nőket, akiknél a citológiai vizsgálat eredménye negatív, telefonon értesítik, vagy postán küldik el nekik azt. Ellenben ha a szűrés nyomán elváltozásokat fedeznek fel, az érintett nőt visszahívják a nőgyógyász szakorvoshoz további vizsgálatokra, attól függetlenül, hogy rendelkezik-e egészségügyi biztosítással vagy sem.

Az ingyenes szűrővizsgálatra azok a nők jogosultak, akik tünetmentesek, nem rendelkeznek méhnyakrák diagnózissal, illetve a kórtörténetükben sem szerepel ez a patológia. Ugyanakkor feltétel, hogy a lakhelyük a központi régióhoz tartozó hat megye egyikében legyen. Azok a hátrányos helyzetűek, akik nem rendelkeznek személyazonossági igazolvánnyal, saját felelősségre nyilatkozatot kell tenniük a lakhelyük kapcsán.

A projekt célcsoportját képező 170 ezer nő mintegy felét a kiszolgáltatott közösségekből, hátrányos helyzetű környezetből származók teszik ki, többek között nehéz anyagi körülmények között élők, mezőgazdasági dolgozók, vidékiek, nevelőszülőknél vagy korábban intézetben élők, a gyermekvédelmi rendszerből kikerült személyek, hajléktalanok, a roma kisebbséghez tartozó román állampolgárok, fogyatékkal élők, fogyatékkal élő gyermeket nevelő nők, különféle szenvedélybetegségekben szenvedők, valamint az emberkereskedelem áldozatai – világitanak rá a közleményben.

Fotó: Nagy Tibor

Az elváltozások korai felfedezése életet ment!

Amint arról már több ízben beszámoltunk, a Maros Megyei Sürgősségi Kórház, a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetemmel együtt, az Egészségügyi Minisztérium támogatásával uniós alapokat hívott le egy átfogó méhnyakrákszűrés programra. Ennek köszönhetően a hat megyét – Brassó, Fehér, Har-

gita, Kovászna, Maros és Szeben – felőlelő központi fejlesztési régióban, több mint ezer szakember, háziorvosok, nőgyógyász szakorvosok, patológusok bevonásával minél szélesebb körben próbálják elérni a 25-64 év közötti nőket.

A célkitűzés az, hogy a projekt futamideje alatt több mint 170 ezer nő részesüljön az ingyenes szűrővizsgálatokban, illetve egyéb egészségügyi szolgáltatásokban. Hogy a vidéki, félreesőbb településeken

élők számára is elérhető legyen a szűrővizsgálat, egy mobil rendelő járja a falvakat – Maros megyében is számos községben megfordult már –, amelyben szintén lehetőség adódik a mintavételre.

A szakemberek nem győzik biztatni a nőket arra, hogy éljenek az ingyenes szűrővizsgálat lehetőségével, hiszen ezáltal időben felfedezhető az esetleges elváltozások, és amennyiben a betegség kezdeti fázisában derül ezekre fény, igen kedvezőek a gyógyulási esélyek.

Szakértő válaszol: Mire figyeljünk, amikor jön a számlálóbiztos?

Elkezdődött a népszámlálás második szakasza: júniusban számlálóbiztosok keresik fel mindazokat, akik eddig nem válaszoltak vagy hiányosan töltötték ki interneten a census kérdőívét a március 14. és május 27. közötti önkéntes fázisban. Barna Gergő szociológust, a Népszámlálás.ro kampánykoordinátorát kérdeztük a személyes lekérdezés legfontosabb tudnivalóiról.

– Mire figyeljünk a legjobban, amikor jön a számlálóbiztos?

– A legfontosabb, hogy bizalommal fogadjuk a számlálóbiztosot, engedjük be otthonunkba, és válaszoljunk az általa feltett kérdésekre. Ha nem felel meg a számlálóbiztos által javasolt időpont, mindenképp egyeztessünk vele egy újat, amikor biztosan tudjuk fogadni.

Fontos, hogy a kérdőíveket mindenkire vonatkozóan töltsük ki, akik a háztartásban éltek 2021. december 1-jén: gyerekekre, felnőttekre, idősekre és azokra is, akik éppen nincsenek otthon, vagy ideiglenesen külföldön tartózkodnak! Arra is vigyázzunk – és ezt mindenképpen ellenőrizzük is –, hogy mindenkinek helyesen legyen beírva az etnikuma, az anyanyelve és a felekezeti hovatartozása!

– Csak a saját etnikumomról, anyanyelvemről és vallásomról nyilatkozhatok?

– Nem, és ez nagyon fontos. A népszámlálási kérdőív minden kérdésére válaszolhatunk azoknak a családtagoknak a nevében is, akik éppen nincsenek otthon, akárcsak a 14 év alatti gyerekek esetében. Nagyon fontos, hogy az etnikumra, az

Barna Gergő

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

anyanyelvre és a felekezeti hovatartozásra is lehet és kell válaszolni minden személy esetében, a kérdőív minden kérdése kötelező! Erre figyelmeztessük a számlálóbiztos is, ha azt állítaná, hogy a kiskorúak vagy az éppen távol levő családtagok esetében ezekre a kérdésekre a háztartásban élő más tag nem válaszolhat.

Értelemszerűen a kiskorú gyermekek kérdőívét sem maga a gyermek, hanem a szülő vagy törvényes képviselője, vagy esetleg más, a háztartásban élő személy (például a nagymama) válaszolja meg. Ügyelni kell, hogy a gyermekekre vonatkozóan is legyenek kitöltve a nemzetiségre, anyanyelvre és a felekezetre vonatkozó adatok. A még nem beszélő csecsemők is van anyanyelve (amilyen nyelven beszélnek hozzá), a még nem megkezdett kisgyermeknek is lehet felekezete.

– Milyen adatokat érdemes előkészíteni előre ahhoz, hogy gördülékenyen menjen a válaszadás?

– Elsőként szükség lesz a háztartásban élő összes személy személyi számára (CNP-jére), beleértve a kiskorúakat is. Emellett érdemes tudnunk annak az épületnek, amiben lakunk, az építésének évét és a lakásunk szobáinak összterületét. Azok, akik felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, meg kell adják, hogy mikor, hol és milyen szakot végeztek.

– Milyen nyelven válaszolhatunk a számlálóbiztos kérdéseire?

– Ez változó annak függvényében, hogy milyen nyelven beszél maga a számlálóbiztos. A népszámlálás módszertana szerint amennyiben a számlálóbiztos magyarul kérdez, magyarul válaszolhatunk a kérdésekre. Ha románul kérdez, a törvény értelmében a 20% feletti magyarsággal rendelkező településeken magyar nyelvű mintakérdőív követhetjük a kérdéseket. A lényeg, hogy bármilyen nyelven válaszolunk, az etnikumnál és az anyanyelvnél bátran vállaljuk a magyart!

– Ha kérdéstünk van a számlálóbiztos fogadásával, a válaszadással kapcsolatban, hol kérhetünk segítséget?

– Arról, hogy egy adott településen a számlálóbiztosok éppen melyik lakónegyedben, melyik utcában hol tartanak a lekérdezéssel, mikor számíthatunk az érkezésükre, a helyi polgármesteri hivatalokban lehet érdeklődni. Ha bármilyen egyéb, a válaszadással kapcsolatos kérdés vagy bizonytalanság merül fel, reggel 9 és este 8 óra között hívható továbbra is a 0371-900-172-es magyar nyelvű telefonos ügyfélszolgálatunk, vagy tájékozódni lehet a nepzsamlalas.ro honlapon.

Köszöntő a köszöntöttek nevében Mester Zoltán 80 éves

Dr. Ábrám Zoltán

Nemrég harmadmagával együtt Szováta díszpolgára lett Mester Zoltán, a helyi Bernády Közművelődési Egylet elnöke, aki nem sokkal e méltán kiérdemelt eseményt követően kerek évfordulás születésnapot ünnepelhet családjá, barátai, tisztelői szerető ölelésében. Az ünnepelet életpályájának jelentős meghatározója a papgyermekként útravalóul kapott mély identitástudat, a magyar nyelv és kultúra iránti kiemelt érdeklődés. Szováta életét – nyugdíjazásáig az egészségügyi állásában kifejtett emberbaráti ténykedésén túl – teljes mértékben átítatta a művelődés és a közművelődés szeretete és szolgálata. Írók, művészek, értelmiségiek, közművelődéshez közel álló személyek tisztelője és egyúttal vendéglátója volt mintegy négy évtizedes kultúrservezői tevékenysége által. Eközben ő maga is szavalóversenyeken és különböző rendezvénye-

ken, szívből jövő idegenvezetései során az erdélyi magyar közművelődés jeles képviselőjévé vált. Bizonyítván, hogy a Sóvidék bőséggel kínál érdekes és fontos életútra visszatérinthező személyiséget. Amint a Művelődés folyóirat különszámában (Sóvidék, 2018, 2.) *Sóvidéki közművelődési noteszlapok* címmel értekezett mindannyiukról.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesülethez szorosan kapcsolódó, 1990 óta működő Bernády Közművelődési Egylet alapító elnökének „szavaló, közösségmegtartó, népművelő és útikalauzoló tevékenységéért” még 2008-ban oklevelet adományozott az EMKE országos elnöksége. Ezúttal az EMKE jelmondatával kívánunk neki boldog születésnapot mindazok nevében, akiket meghívott, akiknek bevezetőt mondott, akiket köszöntött, és akik részt vettek a sok-sok rendezvény bármelyikén: „Ki a köznek él, annak élni érdemes.”

Tanúhegyek

A Fonó zenekar hagyományörző vendégeivel június 16-án 19 órától a Tanúhegyek – az el nem feledett magyar népzene száz esztendeje című előadást mutatja be a marosvásárhelyi Maros Művészegyüttes színházában. A társulat és hagyományörző vendégei közös koncertje arra a felismerésre épül, mely szerint a Magyarország határain kívüli magyarlakta régiókban a magyar népdal, illetve a hangszeres népzene Trianon után száz évvel is az élő hagyomány részét képezi. A műsorban a Fonó zenekar művészein kívül bemutatkoznak Zoboralja, Gömör, Bodroghöz (Szlovákia), Kárpátalja, Kalotaszeg, a Mezőség, a Nyárádmente, Gyimes, Szerémség (Horvátország) és a bácskai Dunamente (Szerbia) magyar hagyományörző énekesei és muzikusai. Jegyek a helyszínen kaphatók, de előzetes regisztráció szükséges a 0757-059-594-es és a 0744-301-875-ös telefonszámokon. A belépők ára 25, illetve 20 lej. Szervező a Spectrum Színház.

Könyvben, filmen a Mezőség világa

Pütkösi találkozások Kölpényben és Szabédon

Hajdani ünnepek, arcok, mozdulatok vizionálása tette lélekemelő időutazássá Mezőkölpény és Szabéd idejű pütkösdvadását.

Nagy Székely Ildikó

A Székely Mezőség két, Mezőcsásás községhez tartozó településének református templomaiban június 3-án, péntek délután Barabás László néprajzkutató és Bálint Zsigmond fotóművész *Összenéztünk, értettük egymást* című, az erdélyi magyarság szokásvilágát körbejáró kötetét mutatták be, majd az említett falvak népszokásairól szóló, több évtizede készült dokumentumfilmeket vetítették le a gyülekezeteknek.

„Jövel, Szentlélek Úr Isten” – énekelték a kölpényi hívek *Koncz László Ferenc* helyi lelkipásztor igehirdetése előtt. Az istentisztelet után a tiszteletes úr bemutatta vendégeit.

– Ez a könyv annak a jele, lenyomata, hogy ők már jártak itt, és értékeket rögzítettek – emelte ki a lelkész, majd hozzátette, hogy a pütkösdvadásra időzített rendezvény megszervezéséről már a marosvásárhelyi könyvbemutatón szó esett. *Koncz László Ferenc* emlékeztette a gyülekezetet arra, hogy a település egyik jellegzetes népszokását, a szép farsángot a világjárvány előtt még megtartotta a helyi fiatalok.

– A mai alkalom arra biztat, hogy erősödjünk meg a folytatásban – hangsúlyozta, majd *Barabás László* adta át a szót.

A közösségépítés sokféle üzenete

– Miközben a világ minden tájáról Csíksomlyóra indulnak a magyarok, jó, hogy mi itt, ebben a templomban is együtt tudunk lenni. Hiszen Csíksomlyón kívül is van még magyar élet Erdélyben – köszöntötte az egybegyűlteket a kötet írója, aki a padosorokban sok ismerős arcot vélt felfedezni az elmúlt években, évtizedekből.

– Mezőkölpény kicsi, de jeles faluja Marosszéknek. Évtizedekkel ezelőtt itt olyan szokásokkal, eseményekkel találkoztam, amelyekről úgy gondoltam, hogy fontosak – mondta *Barabás László*, a kölpényi szép farsáng mellett a Szentlélek kiadásának ünnepével „összefonult” virágozást, zöldágazást

Fotó: Nagy Tibor

említve. (A kölpényi, szabédi és más településekhez kötődő pütkösdvadásról május 27-i Színes Világ című mellékletünkben közöltük *Barabás László A zöldágazás, virágzás változatai és változásai a Mezőség falvaiban* című írását.)

Az *Összenéztünk, értettük egymást* című kötet az egyházi ünnepekhez kapcsolódó népszokások mellett olyan világi ünnep rítusait is magába foglalja, mint a farsang. Ennek mélyrétegeiben ugyanúgy a közösségépítés üzenete rejlik, mint az igehirdetésben – jegyezte meg *Barabás László*.

„Világjárás” kincsek nyomában

A néprajzkutató a 70-es évektől járta az erdélyi falvakat *Bálint Zsigmond* fotóművésszel, hogy szóban, képen megörökítsék az év jeles napjainak megéléséről tanúskodó gazdag szokásvilágát. A 89-es változások után – amint lehetőség nyílt a mozgóképes értékmérésre –, *Miholcsa Gyula* operatőr, dokumentumfilm-rendező is csatlakozott a kis csapathoz.

– Manapság gyakran hallani pályázásról, támogatások lehívásáról. Mi önkéntesen, a lelkiismeretünkre hallgatva végeztük ezt a munkát – hangsúlyozta *Barabás László*, majd a kötet jelzésértékű címe is kitért:

– Az erdélyi magyar emberek értik egymást. Megvan a hitünk, a Bibliánk, hasonló világnézettel, kultúrával éljük meg az ünnepeinket. A '80-as években talán még inkább értettük egymást, még jobban örítettük, megéltük szokásainkat – mondta a néprajzkutató, végül hozzátette, hogy a könyv a fiataloknak is szól, hogy ők is nézzenek össze,

és mondják: „mi is virágozni fogunk”.

Bálint Zsigmond felidézte a kommunista rendszerrel szembenéző kénytelen, merész hétvégi „összenézéseket”, amikor vállukra vették a hátizsákot, nyakukba a fényképezőgépet és a világot.

– Ebben a könyvben benne van a munka elégtétele, az, hogy nem volt hiábavaló az egész, hiszen be tudjuk mutatni egy elmúlóban lévő korszak szokásait – összegzett a fotóművész, aztán örömet fejezte ki, hogy a pandémia előtti időszakban feléledt a mezőkölpényi szép farsáng.

Bálint Zsigmond néhány erdélyi természetfotójával is megörvendeztette az egybegyűlteket, jelezve, hogy gyönyörű tájainkra éppen úgy kell vigyáznunk, mint gazdag szellemi örökségünkre.

Miholcsa Gyula – aki a kommunizmus idején csak a marosvásárhelyi Szakszervezetek Háza fotóklubos igazolványával fényképezhetett – a rendszerváltás utáni izgalmas terepmunkára emlékezett, és elárulta, hogy élvezetesebb volt nézni, mint filmezni a különféle alkalmakhoz fűződő népszokásokat.

– Remélem, hogy a látvány tükrözni fogja ezeket az érzéseket – jegyezte meg a filmes szakember.

A szív utazása

A könyv ismertetése után az 1999-es mezőkölpényi pütkösi virágozást és az 1989-es szép farsángot

megörökítő filmeket nézte végig a gyülekezet. Előbbi, rövidebb felvételben a pütkösdre virradó éjszaka viráglopói egyebek mellett azt is elmondják, hogy a szívüknek kedves lánynak feldíszített kaput meg is kell őrizni, mert egy vetélytárs csúfságból száraz kórora cserélheti a bazarozás, labdarozás, kék lilomos pütkösi vallomást. Az egyik leány egy temetői virágyűjtés történetét is felidézti, amikor fehér lepedős falubeliek ijesztettek rá.

A rendszerváltás előtti szép farsáng szimbolikus lakodalma részletesen mutatja be az esemény forgatókönyvét a szereplők öltöztetésétől – amikor még a szalagszín kiválasztásánál vigyázni kellett, hogy „a régi viselet maradjon meg, de bajt se csináljunk a faluba” – a beköszönő álarcos táncban, bemutatkozáson, kínáláson át a művelődési otthonban már jelmezek nélkül tartott bálig.

Szívderítő volt látni a kölpényiek örömet, ahogy mindegyre felismerik a közel három és fél évtizede zajlott történések szereplőit, egykori legényeket, leányokat (a kántor asszony éppen „menyasszonyként” járta a falut azon a farságon.) Időnként olyan arcok is feltűntek, akik azóta felhők mögül öröködnék szülőfalujuk fölött. „Meyek haza, hogy kavaram az ételt” – mondta egy mosolygós asszony a filmen, és a mellettem ülő kedves hölgy halcan felzokogott. Ezekben a percekben egészen egymáshoz simulnak az idősíkok, és mintha a fenti világ le szállt volna a mezőkölpényi temp-

lomfalak közé. Nem csoda, hogy a vetítés végén a lelkipásztor megjegyezte: rég nem látott itt ennyi mosolygós arcot. *Barabás László* meglepett, hogy ezek a filmek bekerülnek egy, a közép-erdélyi szokásvilágot ismertető gyűjteménybe, amelyet az egész Kárpát-medencében forgalmazni fognak.

Élmény szülte ígért

Az estebe nyúló délutánon a szabédi református templomban is bemutatatták a kötetet és a kölpényi virágozásról készült filmet. Az egybegyűlt reformátusok és unitáriusok egy 1992-es szabédi farsangi találkozót is megnézhettek, amely egy fonóban játszódott, a helybeliek mellett mezőfeleiek és sámsondiak jeleneteivel. Az egykori találkozót az akkori EMKE megyei alelnöként *Barabás László* szervezte, operatőre *Fodor Elek* helyi lakos volt, akit a néprajzkutató a mostani együttlétre is meghívott.

Pár órával a kettős rendezvény után *Barabás László* írásban újságot el a friss mezőkölpényi és szabédi élményekből született ötletet: „el kellene vigyünk a könyveinket és a filmjeinket több olyan helységbe, ahol (vagy ahonnan) készültek, például Nyárádselybe, Nyárádremetere, Nyárádszeredába, Mezőfélebe, Mezőpanitba, Szászcsávásra, Illyésmezőre”.

A mostani hallgatóság visszajelzése, a nevető, síró kölpényiek kapcsán a néprajzkutató elárulta: „En is ezt tettem végig legbelül. Nekem ez nagy nap volt. Pütkösd.”

– **A**bban a „blokkban” mindenki elvált – jegyezte meg gyermekkori barátnőm június esti, rég tervezett sörözésünk egyik váratlan pillanatában. – Vagy majd nem mindenki – pontosított a következő korty után. Szándékosan idétem szó szerint a szavait, bár rendszerint – bárhol is fogalmaznak beszélgetőtársaim – írásaimban tudatosan „magyarosítok”, például tömbházat „adok a szájukba” blokk helyett. De a gesztenyelombok mögött szürkellő betonkocka tényleg olyan igazán „blokkos” volt. Tömör, egyhangú, megváltoztathatatlan. Mint a földszinti B. néni, aki már ötvenakárhány évesen is hólepte frizurát viselt – vastag, makacsul göndörödő, mindig frissen ondolált fürtöket –, és miközben piros nyelvű felmosójával gyöngyvirág illatúvá suvickolta a föléje magasodó négy emeletet, hozta, vitte a lakótelepi híreket, kért vagy kéretlen véleményrel „fűszerezve” a látottakat, hallottakat. Barátnőmmel gyakran úgy gondoltuk, hogy ő és a felmosója áll a legtöbb családi konfliktus, veszekedés, netán szakítás mögött. Egyedül a saját lányával nem tudott zöldágra vergődni, az ugyanis a házassága második évében vette a sátorfáját, és férjестül, kisgyermekestül meg sem állt Ausztriáig.

– Tudjátok, kellett közénk az a sok száz kilométer, hogy rájójjenek, nem anyu volt a hibás – szólalt meg asztaltársaságunk harmadik tagja, B. néni egyetlen lánya, akivel annak

Felmosóronggyal vagy anélkül

idején csak kézmosás után játszhattunk a falvédőkkel és hatalmas alvóbabákkal őrzött, hívős szobában. – Igaz, hogy nagyszerűen tudott az idegeimen mászkálni, és amíg Péterrel nála laktunk, folyamatosan érzékelte, hogy rosszul csinálom a dolgokat, mi több, egyáltalán nem vagyok feleségnek való. A lányunk születése után telt be a pohár, amikor kézzel-lábbal tiltakozott az igény szerinti szoptatás ellen, és a férjemet is megpróbálta ellenem hangolni. Akkoriban kapott Péter egy visszautasíthatatlan munkalehetőséget Bécs mellett. Anyu kapitánykodása még az anyagi jólémmel is nagyobb motiváció volt számomra a távozásra. Az sem érdekelt, ha belepusztul a hiányomba. Azóta is örvendek, hogy erősebb volt, mint hittem. Igaz, hogy belekeseredett a rá szakadó magányba, és fájdalmát a tömbházbéli intrikákban élte ki, de legalább túlélte, így utólag sem hibáztathatom magam a döntésem miatt.

– Megbántad? – kérdeztük szinte egyszerre „blokkos” barátnőmmel.

– Egy percig sem – rázta meg rövid, szöke tincseit beszélgetőtársunk. – Igaz, hogy több mint tizenny év után egyik pillanatról a

másikra dőlt össze a Péterrel épített életünk, de legalább megpróbáltuk ledönthetetlené építeni. Távol anyutól, a gyerekkori „kalitkától”, mindentől, amire ráfoghattak volna a kudarcot. Szabadok voltunk, megvolt mindenünk, utaztunk, szórakoztunk. A lányunk felnőtt, gyönyörű tinédzser, okos, bátor, beleváló. Mi kellhet még? Talán éppen mindennek az ellentéte: kihívások, nehézségek, az, hogy bár egy rövid időre megszűnjön az a borzalmas nagy komfortérzés, amiért a legtöbb ember

munkaképes kora végéig gürcöl. Nem tudom. Talán hülyeségeket beszélek – nézett maga elé a sörösüveget simogatva B. néni lánya.

– Elhagyott? – kérdeztem egészen halcan.

– El. Az interneten talált rá egy régi szerelmére, aki ráadásul kétgyermekes családanya. Kell ennél nagyobb „kényelmetlenség”? – kacagott fel közös barátnőnk, aztán komoran folytatta: – Bármenyire is nehezemre esik kimondani, tisztelem benne, hogy nem hazudozott. A mi határon túli, határtalanul szabad életünk erre legalább jó volt: megtanított bennünket arra, hogy felismerjük és vállaljuk mindazt, ami bennünk kavargó.

– És most? Hogy lesz tovább? – szólaltam meg újra.

– Egyelőre itthon maradok, amíg tart a szabadságom. Szegény anyám azt sem tudja, melyik lábára álljon örömeiben, folyton süt, főz, tesz-vesz körülöttem. A lányom, sajnos, nem akart jönni. Bár az évek során mind egyre hazajártunk, neki idegen ez a hely. A barátaival szeretné tölteni a nyarat, fesztiválokra járni, túrázni, én pedig hagyom, hadd élje ki magát. Az apja úgyis szemmel tartja, és ha bármire szüksége van, ott terem. Ilyen szempontból egy rossz szavam sem lehet a volt párom ellen. A válóper még nem járt le, de ez már csak formalitás, lélekben én már elvált asszony vagyok. Furcsa kimondani, de így van. Tudjátok, lányok – emelte ránk nagy, barna szemét B. néni lánya –, gyakran gondolkodom azon, van-e valamilyen magyarázata annak, hogy a mai negyvenesek közül olyan soknak futott zátonyra a házassága? De tényleg, kapásból tíz nevet mondhatok. Van ennek köze ahhoz, hogy a „nagy” rendszerváltás eufóriájában kamaszodtunk, és hirtelen kinyithatatlannak hitt ajtók, lehetőségek tárultak fel előttünk? Vajon a változások illúziójában „érve” elsieltünk valamit?

Egyikünk sem válaszolt. Csendben iszogattuk a maradék sört, miközben lassan kiürült a terasz, és a mosolygós pincérlány elindult az asztalunk felé.

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

AGROVILÁG

Mezőgazdaság * Vidékfejlesztés * Agroturizmus

Szerkeszti: Vajda György

3000 lejes bruttó minimálbér a mezőgazdaságban

Június elsejétől életbe lépett az a 2022. május 13-i 135-ös törvénymódosító javaslat, amelynek értelmében a mezőgazdaságban és élelmiszeriparban dolgozók bruttó minimálbére 3000 lej lesz a következő munkavégzési besorolás (CAEN-kód) szerint: mezőgazdálkodás, vadászat és a kiegészítő szolgáltatások (011-016-os CAEN-kód), élelmiszeripar (10-es CAEN-kód).

A jogszabály-módosítás alapján Romániában a mezőgazdasági és élelmiszeripari dolgozóknak a munkáltatók kötelesek kifizetni a havi 3000 lejes bruttó minimálbért, amennyiben átlagban havonta 167,333 órát dolgoznak, ez óránként 18 (17,928) lejes munkabért jelent. A módosított jogszabály előírásait egyeztetni kell a napszámok javadalmazására vonatkozó, utólag kiegészített és módosított 52/2011-es törvénnyel, mivel az óránkénti bruttó javadalmazás nem lehet kisebb mint az országos minimálbére megállapított garantált jövedelem, így a mezőgazdasági és élelmiszeripari napszámok alkalmi munkáját a 135/2022-es törvény 3. cikkelye (1.) és (2.) alpontjában foglaltak alapján javadalmazták. Az országos munkaügyi felügyelőség által vezetett alkalmazotti jegyzék szerint 2022. május 30-án az említett kategóriában dolgozók létszáma, akiknek a bruttó minimálbére 2550 lej körül volt, és akiknek a jogszabály érvénybe lépését követően kötelezően meg kell emelni fizetésüket – a 01-es CAEN-kód szerint 34.586, míg a 10-es CAEN-kód szerint 56.605 volt. Továbbá a pénzügyi törvény lehetővé teszi, hogy az egyéni munkaszerződés alapján dolgozó alkalmazottak 2550 lejes alpbérét a munkáltatók 200 lejjel megemeljék. Erre az összegre nem kell jövedelem- és társadalombiztosítási adót fizetni. 2022. június 1. és december 31-e között új alkalmazottak esetén az egyéni munkavállalói szerződés alapján 2750 lejes alpbért kell biz-

tosítani. A munkaügyi felügyelőség szerint a munkáltató nem köteles a hónap elejétől megemlíni az érintettek javadalmazását, ezt megtehetik fokozatosan, illetve a ledolgozott napok szerint. A jogszabály azt is kimondja, hogy a mezőgazdasági ágazatban ledolgozott időszakokat beszámítják a munkanélküli-segély és az átmeneti munkaképtelenségi segély kiszámításakor. Az említett ágazatokban dolgozók a magánnyugdíjpénztárba is befizethetnek egy, a bér 3,75 százalékát kitevő hozzájárulást; ezen szándékukat írásban kell jelezniük a munkáltatónak. A törvény szerint 2028. december 31-éig a mezőgazdasági ágazatban a bruttó minimális alpbér el kell érje a havi 3000 lejt.

Magyar Loránd parlamenti képviselő, a mezőgazdasági bizottság alelnöke szerint ezzel az intézkedéssel az élelmiszerkrízis teljében a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart próbálják segíteni. Az intézkedéssel akár a külföldön dolgozó román állampolgárokat is haza tudják csábítani. Fontos eleme a képviselőház által elfogadott csomagnak, hogy az építőiparhoz hasonlóan a törvény hatályba lépését követően a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban a munkáltatóknak nem kell befizetniük a jövedelemadót, az egészségbiztosítást a munkavállalók után, csupán a nyugdíj-hozzájárulást vonják le a bérből. Ettől a foglalkoztatottság és a bérek növekedését, illetve az ágazatok kifizérhetőségét várják a törvényhozók. Ezáltal szeretnék „kifizéríteni” a mezőgazdaságban dolgozók jövedelmét. A mezőgazdasági és az élelmiszeripari minimáljövedelem meghatározása, illetve adómentessé tétele jelentős bevételkiesést eredményez majd az önkormányzatoknak, hiszen eddig a személyi jövedelemadó egy része a helyi önkormányzatoknál maradhatott. Jó hír, hogy az építkezésben, mezőgazdaságban és élelmiszeriparban dolgozók kérhetik alkalmazójuktól, hogy hozzájárulhassanak a magánnyugdíjalaphoz.

Nagy volt az érdeklődés a mezőgazdasági mikrohitelre iránt

Mint ismeretes, a kormány lehetővé tette, hogy 300 millió eurós keretösszegre pályázzanak a mezőgazdaságban dolgozó cégek. Az összeget az európai projektekért és beruházásokért felelős minisztérium a versenyképességi operatív programon keresztül biztosítja a Támogatás Romániának elnevezésű gazdasági mentőcsomag keretében. A pályázatot május 26-án nyitották meg, a szerződéseket június 30-ig köti meg az európai projektekért és beruházásokért minisztérium a gazdákkal. A pályázatokat a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség (APIA) kezeli.

A finanszírozást az agrár-élelmiszeripari ágazatnak nyújtják, a COVID-19-világjárvány okozta gazdasági válság leküzdésére azzal a céllal, hogy garantálják a román lakosság élelmiszer-biztonságát. A mezőgazdaságban tevékenykedő kis- és középvállalkozásoknak szánt mikrotámogatások összértéke 50 millió euró, míg a forgótőkére szánt támogatás összértéke 250 millió euró.

Az állami támogatásokból a kkv-k, mikrovállalkozások, engedélyezett természetes személyek, egyéni vállalkozások, társult mezőgazdasági szervezetek, mezőgazdasági szövetkezetek, termelői csoportok és szervezetek, illetve családi vállalkozások részesülhetnek. 5000 eurós mikrotámogatásban részesülhetnek: kkv-k, mikrovállalkozások, engedélyezett természetes személyek (PFA), az egyéni vállalkozások (II) és a családi vállalkozások. A forgótőke-támogatások a 2019-ben nyilvántartott forgalom alapján ke-

rülnek elbírálásra, minimum 5000, maximum 120.000 euró értékben.

Alighogy meghirdették a pályázati lehetőséget, néhány nap alatt – a Mezőgazdasági Intervenció és Kifizetési Ügynökség nyilvántartása szerint – az 5000 lejes mikrohitelre 32.153 gazda jegyeztette be online támogatási kérvényét. Ezeket június 2-án közzé is tették az APIA honlapján, azzal a megjegyzéssel, hogy még változhat az alapos ellenőrzések után. Kizárólag a bejelentkezési sorrendben az első 10.000 igénylő kapja meg a támogatást, amennyiben megfelel a pályázati kiírásnak, ugyanis egy farm (gazdaság) legtöbb 5000 eurós támogatást kaphat, így az 50 milliós keretből ennyi juthat. Az említett listáról mindössze 31.200-at támogathatnak, 953-at automatikusan elutasítottak. Mindössze két nap óvási időszakot hagytak jóvá. Amennyiben véglegesítik a jegyzéket, így online elküldik a szerződést a gazdának, ahol meg kell jelentetnie a bankszámlaszámát,

ahova az elektronikus aláírást követően 5 naptári napon belül átutalják a pénzügyösszeget. Az erre vonatkozó 61/2022-es sürgősségi kormányrendelet alapján legkésőbb június 30-ig megkapják a gazdákat a támogatást. Azoknak, akik nem írják alá elektronikus úton a szerződést, automatikusan elutasítják a kérvényét, és újraosztják a támogatást. A szerződésben az is benne áll, hogy a feltételek nem teljesítése miatt a támogatást nyújtó szerződő fél (APIA) automatikusan, értesítés nélkül felbonthatja a támogatói szerződést. Az intézkedés nem óvható meg a bíróságon.

Mivel nagyon sokan jelentkeztek a támogatásra, a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Minisztérium utasította az alárendelt és a pályázatkezeléssel foglalkozó intézményeket, hogy dolgozzanak ki egy jobb, hatékonyabb módszert, továbbá azt is ígérte, hogy a szaktárca megtesz mindent, hogy a keretösszeg elköltése után újabb finanszírozási forrásokat biztosítson a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban dolgozók támogatására. A miniszter arról biztosította a gazdákat, hogy a jelentkezőket is megfelelően bírálják el, így a lehetőségek szerint azok, akik teljesítik a feltételeket, és helyesen költik el a pénzt, újabb támogatásokban (is) részesülhetnek.

Digitális Agrárakadémia

Magyarország digitális agrárstratégiájának egyik kulcseleme a Digitális Agrárakadémia elnevezésű képzés, amelynek célja a digitális ismeretterjesztés, a termelők felkészítése a digitális agrármegoldások, a precíziós eszközök és szolgáltatások felhasználására. A Digitális Agrárakadémia keretében június 7. és 10. között 12 szakmai előadáson vehetnek részt a gazdák a három székelyföldi megye különböző településein.

A mezőgazdaságban a hatékonyság javítása, a munkaerő pótlása céljából minél előbb alkalmazni kell a precíziós és digitális eszközöket, megoldásokat, valamint át kell térni az adatalapú döntéshozásra, ezért a Digitális Agrárakadémia program keretében a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatban összegyűjtötték a legfontosabb tudáselemeket, amelyek a digitális megoldások alkalmazásához vezetnek. Elkészült az www.digitalisagrarakademia.hu oldalon elérhető több mint 30 tananyag, valamint a tudásbázis. A tananyagokat a szakmában dolgozó és a digitális megoldásokat ismerő, használó szakemberek állították össze, az ismereteket gyakorlati példákkal szemléltetik a könnyebb megértés érdekében. A

tananyagok azért jöttek létre, hogy bevezessék az érdeklődőket és az ágazatban tevékenykedőket a digitalizáció rejtelmébe, megismertetve az alapvető kérdésköröket, a lehetőségekhez való hozzáférés módját és azok eszközeit. Mindezek megismerése és alkalmazása hozzájárulhat az ágazati versenyképesség javításához, mikroszinten pedig a komoly piaci versenyelőny megszerzéséhez.

Az online elérhető tananyagok mellett kiemelten fontosnak tartják a szervezők a digitális és precíziós technológiák közvetlen megismertetését, a szakértőkkel való találkozást. Továbbá a Digitális Agrárakadémia lehetőséget biztosít kérdések feltételére, saját tapasztalatok megszerzésére is. Székelyföldön a Digitális Agrárakadémia első

képzési a méhészetet, az állattenyésztést és a szántóföldi növénytermesztést érintik. A négy napos székelyföldi előadás-sorozat témái között szerepel például a méhek zsongása, a drónok és fejőrobotok használata, emellett különböző digitális megoldásokat is bemutatnak. A részletes program megtalálható a Digitális Agrárakadémia oldalán és a helyi szervezősért felelős Székely Gazdaszervezetek Egyesületének oldalán egyaránt. Az előadások minden érdeklődő számára nyitottak, a részvétel ingyenes, de előzetes jelentkezéshez kötött: az érdeklődők előzetesen vegyék fel a kapcsolatot az SZGE falugazdájaival, és jelezzék részvételi szándékukat. Minden előadásért felelős falugazdász telefonszáma megtalálható az SZGE (<https://szekelygazda.ro/>) honlapján a programban.

A Digitális Agrárakadémia székelyföldi állomásának megvalósításában szakmai partner a budapesti Állatorvostudományi Egyetem és a gödöllői Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem.

Hazai tulajdonban maradhat a marosludasi cukorgyár

Adrian Chesnoiu mezőgazdasági és vidékfejlesztési miniszter rendelete alapján létrejött az a szakértői bizottság, amely a marosludasi cukorgyár megvásárlásáról tárgyal a jelenlegi tulajdonos, a franciaországi Tereos Románia képviselőivel. Mint ismeretes, vesztéses müködtetésre hivatkozva a franciaországi cég tavasszal bezárta a cukorgyárat, és azt tervezte, hogy csak a cukorrépa mosó részleget tartja meg, a cukorrépa-feldolgozó részleg gépeit és berendezéseit leszerelik és elszállítják, illetve egy részüket ócskavasként értékesítik. A cukorrépa-termesztők tiltakoztak ez ellen, és a minisztériumhoz fordultak segítségért.

A beadványban, amelynek szövegét részben mi is közöltük, az állt, hogy a cukorrépa-termesztők szövetsége hajlandó valamilyen közös gazdálkodási formában átvenni és működtetni a gyárat. Mint ismeretes, Romániában a „privatizálást” követően csak a románvásári (Roman) cukorgyár működik, annak ellenére, hogy évtizedekkel ezelőtt jelentős volt a cukorrépa-termesztők létszáma. Megyénkben is

elég nagy felületen termesztették ezt az ipari növényt, így a cukorgyárak bezárása jelentős jövedelemforrás-kiesést jelent több gazdának. A miniszter a tárgyalásokat követően megjegyezte, hogy a létrehozott bizottság jelenleg leltározza a cég ingóságait és ingatlanjait, ezzel párhuzamosan pedig kidolgozzák azt a törvénytervezetet, amely lehetővé teszi a gyár átvételét.

Fotó: Nagy Tibor (archív)

„Azon leszünk, hogy minél előbb nyissuk meg a gyárat, hiszen most már a nemzetközi piaci helyzet is sürget” – nyilatkozta a sajtónak a miniszter.

Francois Queva, a Tereos Románia vezérigazgatója nyilvánosan is megerősítette, hogy még áprilisban megígérte a mezőgazdasági miniszternek, hogy eladja a gyárat a

román államnak, és azóta nem változtatott ezen a szándékán. Továbbá azt is kijelentette, hogy a gyáregységet nem szerelték szét, és nem adták el a berendezéseket.

A minisztérium által kijelölt tárgyalóbizottság egyelőre elkérte a cég jogi és gazdasági okiratait, illetve a gyár működésével kapcsolatos egyéb információkat is igényelt,

amelyeknek alapján összeállítják az átadáshoz szükséges okiratokat, ugyanakkor a helyszínen is jártak, és felmérték a jelenlegi állapotokat. Mindkét fél kidolgozta az átadás ütemtervét, amelynek alapján – ezúttal a minisztérium által garantált eljárás szerint – megmenthetik a marosludasi cukorgyárat – tájékoztatott a minisztérium közleménye.

Sepsi OSK: Elkészült a felkészülés programja

Bálint Zsombor

Nincs sok idejük vakációzni a Sepsi OSK labdarúgóinak: mindössze három hét pihenőidőt kaptak a két idény között, hiszen számukra nagyon korán kezdődik a 2022–2023-as szezon. Három játékosuknak, akiket a válogatottba is behívtak – Ștefănescunak, Păunak és Dumitrescunak – pedig elvileg nem is lesz vakációja, hiszen az utolsó mérkőzést a válogatottal június 14-én rendezik, Cristiano Bergodi vezetőedző pedig egy nappal korábban már össze is hívta a székesfehérvári csapat keretét – feltételezzük azonban, hogy velük majd kivételt tesz, és csak később kell csatlakozniuk a többiekhez.

A sepsiszentgyörgyi bemelegítő edzések után a Sepsi OSK Ausztriába utazik edzőtáborba, ahol egyelőre négy barátságos mérkőzést egyeztettek le a Ferencváros, a CSZKA Szófia, a Legia Varsó és a Karlsruhe ellen. Valamennyi nagyon jó csapat, de kell is a kemény erőpróba, hiszen a Sepsi OSK már nem elégszik meg az egyszerű részvétellel a Konferencialigában, tovább is szeretne jutni a selejtezőből.

Időközben az is kiderült, hogy a Szuperkupáért kiírt idénykezdő mérkőzést (a bajnok Kolozsvári CFR 1907 ellen) július 9-én Aradon rendezik, és ezen a mérkőzésen alkalmazzák először hivatalosan a videóbírókat belföldi találkozón.

Ami a keretet illeti, a klub bejelentette, hogy a Dinamo 1948 volt játékos, Cosmin Matei Sepsiszentgyörgyön folytatja. Diószegi László klubvezető korábban már jelezte, hogy szeretnének egy irányító középpályást, és úgy tűnik, Bergodi megbízik Mateiben, bár kieső csapattól érkeznek, és nem sok pozitív dolgot mutatott a tavaszi idényben. Ugyanakkor a hírek szerint Șafrankóért 100 ezer eurót kér dél-afrikai klubja, így tervezett átigazolása kérdésessé vált. Ha nem sikerül őt megszerezniük, akkor egy másik gólerős csatárt keresnek. Továbbá egy jobbhatvédre is szükség lesz, Dimitrovnak ugyanis nincs cseréje.

Amúgy a Sepsi OSK eredményes idényzárása a szakemberek és a szurkolók figyelmét sem kerülte el. A Gazeta Sporturilor című sportlap anketájában Marius Ștefănescu lett májusban a hónap labdarúgója, Cristiano Bergodi pedig a hónap edzője.

A Ferencváros leigazolta a belga bajnokság „gólpasszkirályát”

A magyar bajnoki címvédő és kupagyőztes Ferencváros labdarúgócsapatában folytatja pályafutását a francia Xavier Mercier, aki legutóbb a belga élvonalban szereplő OH Leuven csapatkapitánya volt. A 33. születésnapját július végén ünneplő támadó középpályás 2009-től hazájában futballozott, majd 2016-ban a belga Kortrijkhez igazolt, aztán a Cercle Bruges-höz, 2019-ben pedig a Leuvenhez szerződött. Legutóbbi csapatát a 2019/2020-as idényben élvonalba juttathozta, aztán a 2020/2021-es szezonban 11 gólig és 15 gólpasszra, az előző idényben pedig négy gólig és újfent 15 gólpasszra jutott. Az előkészítésben jeleskedő francia játékos a belga bajnokság legutóbbi két kiírásában a liga „gólpasszkirályá” volt – írta közleményében a Ferencváros.

A klub azt is közölte: a felkészülést az osztrák–szlovén határ közelében, az ausztriai Bad Radkersburgban kezdték el. Június 15-éig több edzőmeccset játszanak, a már említett Sepsi OSK ellenin kívül a szlovén NK Carda Martjanci, az északmacedón FK Shkendija és a román CFC Argeș Pitești csapatával is összeméri erejét a budapesti együttes.

Váratlanul rövid finálé a férfiaknál

Rafael Nadal 14. alkalommal nyerte meg a Roland Garrost, miután vasárnap három sima szettben legyőzte az első Grand Slam-győzelmére hajtó Casper Ruudot a francia nyílt teniszbajnokság férfifutójának döntőjében.

A 30. GS-döntőjét vívó Nadal rögtön brékkel kezdett, aztán két kettős hiba és rontott ütés miatt váratlanul elbukta az adogatását, majd ismét elvette Ruudét (3:1). A volt világelső nyugodott meg hamarabb, onnantól már nem engedélyezett bréklabdát riválisának, és 49 perc elteltével szettelőnybe került.

A második játszmában Nadal ismét bizonytalanokodott, kihívója 3:1-re megelőzte, aztán újabb Ruud-hibák jöttek, és 3:3 lett az állás. A 13-szoros bajnok nemsokára sorozatban négy nyert gémmel tartott, majd 5:3-nál fogadóként három szettelabdát még elszalasztott, a negyedikkel viszont a norvég kettős hibája révén már élni tudott.

A manacori klasszis két óra elteltével már hetes szériában volt (2:0) a nyert játékok szempontjából, az egyre többet rontó skandináv teniszező pedig megroppanni látszott. A következő brékkel a salakkirály már sorozatban kilenc gémmel járt, innentől már nem engedte ki a kezéből a meccset, és végül a 14. párizsi

Rafael Nadal gyorsan legyőzte Casper Ruudot

Fotó: a Roland Garros közösségi oldala

döntője után is ő ünnepelhetett. A váratlanul egyoldalú finálé 2 óra 18 percig tartott.

Nadal immár 14-szeres Roland Garros- és 22-szeres Grand Slam-győztes rekordernek mondhatja magát, és karrierje 92. trófeája, a Muskétások Kupája mellé 2,2 millió eurót kapott.

Eredményjelző

*Francia nyílt teniszbajnokság, férfi egyes, döntő: Rafael Nadal (spanyol, 5.) – Casper Ruud (norvég, 8.) 6:3, 6:3, 6:0.

Együtt edztek, de egymás ellen sosem játszottak

A két teniszező első egymás elleni tétmérkőzését játszotta a döntőben, korábban sohasem találkoztak, azonban sokszor edztek együtt Nadal mallorcai akadémiáján. Ezekre a tréningeken Ruud szerint példaképe mindig megverte őt, bár mint tréfásan hozzá szokta tenni, vendégként úgy illett, hogy hagyja nyerni a házigazdát...

Legutóbb a 2008-as Australian Openen fordult elő Novak Djokovic és Jo-Wilfried Tsonga között, hogy a két játékos egy GS-fináléban találkozott először egymással.

A Transylvania Triathlon Fesztivál első világbajnokai

Fotó: TTF

A terepduatlon-világbajnoksággal elkezdődött hétfőn minden idők legjelentősebb marosvásárhelyi rendezésű sporteseménye, a Transylvania Triathlon Fesztivál, amelyen több mint ezer versenyző vesz részt.

Az első nyertesek:

- * férfi elit: 1. Thibault De Smet (belga), 2. Sébastien Carabin (belga), 3. Alessandro Serravalle (olasz);
- * U23-as férfiak: 1. Thibault De Smet (belga), 2. Nicolas De Smet (belga), 3. Paris Fellmann (luxemburgi);
- * női elit: 1. Eleonora Peroncini (olasz), 2. Carina Wasle (osztrák), 3. Noor Dekker (holland);
- * U23-as nők: 1. Stepanka Bisova (cseh), 2. Wiilemijn Fuite (holland);
- * juniorok (fiúk): 1. Riccardo Giuliano (olasz), 2. Manuel Cossu (olasz), 3. Matteo De Smet (belga);
- * juniorok (lányok): 1. Katja Krenn (osztrák), 2. Kyra Brouwer (holland), 3. Luisa Miranda (portugál);
- * para: 1. Robert Tămârjan (román), 2. Martin Falch (osztrák), 3. Czene Gábor (magyar).

A világelső Iga Swiatek nyerte női egyesben a Roland Garrost

A világelső Iga Swiatek nyerte meg a női egyes küzdelmeit a francia nyílt teniszbajnokságon, mivel a szombati döntőben 6:1, 6:3-ra legyőzte az amerikai Coco Gauffot.

Az amerikai idegesen kezdte az összecsapást, rögtön elbukta a szerváját, Swiatek pedig a hatodik bréklabdáját kihasználva hamarosan ismét elvette a sokat rontó Gauff adogatását (3:0). A dupla brék után két labdára volt az 5:0-tól, de a Floridában élő tinédzser hozta a szerváját, ám 32 perc elteltével végül simán elvesztette első szettjét az idei Garroszon.

A folytatásban Swiatek váratlanul elkezdett rontani, elvesztette az adogatását

(0:2), ám összeszedte magát, ellenfele is „segített” néhány rontott ütéssel, és a lengyel kisvártatva 4:2-re fordított. Swiatek lendületben maradt, hihetetlen nyerőket ütött, és 1 óra 8 perc után lezárta a finálét.

Az immár 35 meccs óra veretlen Swiatek karrierje kilencedik trófeája, a Suzanne Lenglen Kupa mellé 2,2 millió eurót kapott.

Eredményjelző

Francia nyílt teniszbajnokság, női egyes, döntő: Iga Swiatek (lengyel, 1.) – Coco Gauff (amerikai, 18.) 6:1, 6:3.

Fotó: a Roland Garros közösségi oldala

Közösségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Pályázni június 23-ig lehet

Tehetségtámogató program

A MOL Románia és A Közösségért Alapítvány tizenhetedik alkalommal hirdette meg a MOL Tehetségtámogató programot. A programban kiváló eredményeket elért fiatal sportolók és művészek pályázhatnak eszközbeszerzésre vagy versenyek, szakmai továbbképzések, táborok utazási és részvételi költségeinek megtérítésére.

A 8 és 18 év közötti pályakezdő művészek és sportolók 2022. június 23-ig online nyújthatják be pályázati kérelmüket A Közösségért Alapítvány honlapján (www.kozosseget.ro). Pályázni lehet egyénileg vagy csoportosan. A pályázatnak tartalmaznia kell az utóbbi másfél évben elért eredményeket, a felkészítő tanár ajánlását, a jövőbeni célok megfogalmazását és egy pályázati költségvetést. A 2022-es kiírás támogatási alapja 560.000 lej. A 18 év feletti korcsoportban meghívásos alapon lehet pályázni.

A MOL Tehetségtámogató prog-

ram keretében egy pályázó legtovább 10.000 lej támogatást nyerhet a művészeti vagy sporttevékenységével kapcsolatos utazási költségek fedezésére, illetve eszközbeszerzésre.

A pályázatok benyújtásának határideje: 2022. június 23. Részletes tájékoztató a www.kozosseget.ro és a www.molromania.ro honlapokon található.

„Nagyon sok fiatal ráébred arra, hogy az elért eredményeket be kell

mutatni, és a teljesítményt meg kell ismertetni. Arra biztatjuk a pályázó fiatalokat, hogy foglalják össze az utóbbi két évben elért eredményeiket, és magyarázzák meg minél érthetőbben, hogy mit szeretnének elérni. A programmal kapcsolatos információk megtalálhatók a www.kozosseget.ro honlapon, és az egy hónapos pályázati időszak alatt bármikor megkereshetnek bennünket, de a Facebook-csoportunkban is kérdezhetnek bennünket. Mindenkinek azt ajánljuk, hogy kezdje el időben a pályázat összeállítását” – nyilatkozta **András Imre**, A Közösségért Alapítvány ügyvezetője. (szer)

Fotó: A Közösségért Alapítvány

Felvilágosító akciók a bűnmegelőzés hetén

Meddig tűrjön egy bántalmazott?

Maros megye nem tolerálja a családon belüli erőszakot! – ezzel a mottóval tartottak interaktív tevékenységeket a Bűnmegelőzés hetén a tanintézményekben és forgalmas közterületeken. Két hete Marosvásárhely főterén a rendőrség bűnmegelőzési osztályának felvilágosító akciója keretében a családon belüli erőszak megelőzésére összpontosítottak.

Pálosy Piroska

A különböző témájú bűnmegelőzési akciókban bővelkedő hetet azonban beárnyékolta a marosvásárhelyi születésű, Kolozsváron élő és oktató doktorandusz, Molnár Beáta tragikus halála. Bántalmazás miatt elítélt bűntettű barátja kirándulás ürügyével a Kolozs megyei Havasrekettyére csábította, ahol a felfele ívelő életpályáját derékba törte a gyilkos szándék, egy törekeny, sokoldalú, fiatal nő életét oltotta ki az, akinek oltalmaznia kellett volna őt.

Május 21-én, szombaton hagyták el Kolozsvárt, és az ügyészségi vizsgálatok szerint ugyanaznap 18.30 és éjjel 2.58 óra között megfojtotta és visszatért Kolozsvárra. Másnap délelőtt Bihar megyében egy elhagyott területen rejtette el a holttestet. Mivel az áldozat barátai és hozzátartozói nem tudtak kapcsolatot létesíteni az áldozattal, május 23-án, hétfőn hatósági bejelentést tettek, a felkutatására pedig kétségbeesetten vetették be a közösségi médiát is. Május 25-én, szerdán a nyomozást átvette a kolozsvári törvényszéki ügyészség, és irányításával zajlott a Molnár Beáta felkutatását célzó vizsgálat. A nyomozó hatóság közlése szerint a Bihar megyei Nagybaród (Borod) rendőrségének munkatársai ugyancsak szerdán, 13 óra 30 perckor értesítették az illetékes ügyészt, hogy a település határában, egy füves te-

rületen női holttestre bukkantak, az áldozat személyleírása megegyezett a Kolozsvárról eltűnt Molnár Beáta személyleírásával. A vizsgálatok megállapították, hogy az áldozat halálát erőszak okozta. Az emberölés első számú gyanúsítottja a 43 éves Boné Ferenc volt, akivel az áldozat szombaton együtt elutazott. A térfelügyelő kamerák felvételei alapján is feltételezték, hogy az Arad megyei illetőségű férfi már szombaton megölte barátját, majd a holttestét Bihar megyébe szállította. A gyilkossággal gyanúsított Boné Ferenc a gyilkosság elkövetésének pillanatában büntetett előéletű volt, felfüggesztett börtönrre ítélték, mert két éve Kolozsvár központjában súlyosan bántalmazta korábbi barátját. Az ügyészségi kivizsgálás további három olyan nő vallomását rögzítette, akiket a kapcsolatuk előrehaladtával hasonlóképp bántalmazott, fojtogatott. Nekik sikerült élve kikerülni a bántalmazó kapcsolatból. A Nagyváradon bujkáló és körözött tettest civil személyek bejelentése nyomán sikerült elfognia a rendőrségnek. A szökésben lévő tettes elfogásában tanúsított civil társadalmi összefogás szerepét a rendőrség nyilvánosan is elismerte.

A tragikus esetek megelőzése

A rendőrség bűnmegelőzési felvilágosító akciójának célja a hasonló tragikus esetek, illetve a családon belüli bántalmazások megelőzése. Mindenekelőtt annak tudatosítása a szórólapok révén is, hogy ne legyünk közömbösek az áldozatok szenvedése iránt, ne ítélkezünk, hanem mihamarabb segítséget, tanácsot nyújtva segítjük azokat, akik nem mernek lépni, vagy nem tudják, hová forduljanak. Amint a szórólapokon is hirdették, az erőszak nemcsak az áldozatra, hanem a környezetre is negatív hatással van. Az utóbbi években a Maros megyei felelős szervek a hatóságok támogatásával jól összehangolt csapatban próbálnak fellépni a

családon belüli erőszak megakadályozása érdekében. A hosszú távú és sikeres megoldás ebben az esetben nagymértékben az áldozattól függ attól a perctől, amikor eldönti, hogy segítséget kér, és mindent megtesz annak érdekében, hogy kilépjen a bántalmazó kapcsolatból. A közönség szerepe sem elhanyagolandó, mert biztathatják vagy eltántoríthatják az elhatározásában, de mindenképp fontos ismerni azokat a hivatalos szerveket, ahová a bántalmazó kapcsolatban élő személy segítségért folyamodhat.

A családon belüli erőszaknak komoly következményei vannak az áldozatokra, a gyermekekre és a társadalom egészére nézve. Sok esetben a hatóságok nem szereznek tudomást a bántalmazottak szenvedéseiről, mivel az áldozatok nem jelentik fel bántalmazójukat, titkolják a külvilág előtt a szenvedésüket. Így a közvetlen környezetükben élők sem sejtik a családon vagy szerelmi kapcsolaton belül fennálló bántalmazást, csak akkor, amikor már tarthatatlanná válik a helyzet. Az áldozatok legtöbbször tanácstalanok, mivel nem tudják, hová fordulhatnak segítségért.

A Maros Megyei Rendőr-felügyelőség felvilágosító akciója keretében hangsúlyozza, hogy sürgősségi esetekben a 112-es egysegés hívószámot kell hívni. Amennyiben pedig gyermekbántalmazás gyanúja áll fenn, a 119-es számot. A rendőrség tanácsa szerint azonban nem érdemes kivárni, hogy a fenyegetettség életveszélyessé váljék. A családon belüli erőszak általában szóbeli sértéssel, káromkodással, fenyegetéssel, ütlegetéssel kezdődik, azonban az áldozatok évekig elviselik, és abban reménykednek, hogy talán nem ismétlődik meg, sok esetben a bántalmazó ilyen jellegű ígéreteket is tesz. Az idő múlásával azonban az agresszív viselkedés megismétlődik, és egyre súlyosabbá válik. A tragikus kimenetelű bántalmazás

Érvénytelenné válnak a lejárt rokkantsági igazolványok
Kérelmezni kell a megújítást

Felvételünk a civil szervezetek vásárán készült

Fotó: Nagy Tibor

A Maros Megyei Gyermekevédelmi Igazgatóság tájékoztatja az érintetteket, hogy 2022. június 7-étől érvényüket veszítik a Covid-19-járvány miatt elrendelt veszélyhelyzeti időszakban lejárt rokkantsági igazolványok.

Júliustól megszűnnek a szociális szolgáltatások és rokkantsági ellátások, kedvezmények azok számára, akiknek a 2020. évi 55-ös járványügyi törvény előírásai szerint hosszabbították meg a rokkantsági ellátásra feljogosító igazolványukat, és a veszélyhelyzet felszámolását követő 90 napig voltak érvényesek.

Ezt megelőzendő a fogyatékkal élő személyeknek kötelességük kérelmezni a fogyatékosági besorolásuk felülvizsgálatát vagy annak meghosszabbítását. A kérvényhez mellékelni kell a szükséges okirato-

kat, amelyek listája megtalálható a Maros megyei közintézmény, a DGASPC Mures honlapján: www.dgaspcmures.ro, felvilágosítás a 0265/214-179-es telefonszámon kérhető.

A kiskorúak iratcsomóját a szülők vagy törvényes képviselőik személyesen vagy postai úton a DGASPC Mures, Trébely utca 7. szám, B épület, földszint, Maros megye címre kézbesíthetik, elektronikus úton pedig a sec_copii_ms@dgaspcmures.ro e-mail-címre küldhetik a csatolt dokumentumokat.

A felnőttek iratcsomóját személyesen vagy postai úton a DGASPC Mures, Trébely utca 7. szám, C épület, földszint, 6-os iktatóirodában lehet leadni, elektronikus úton a sec_adulti_ms@dgaspcmures.ro e-mail-címre lehet küldeni – tájékoztatott közleményében az intézmény

megelőzése érdekében fontos rendőrségi feljelentést tenni, távoltartási végzést kérni, vagy a szakszolgálatok segítségét igényelni.

A távoltartási végzés megszegése bűncselekmény

Az áldozatok jelentős hányada, bár segítségre szorul, kerülni szeretné a rendőrségi panasztételt a bántalmazótól való félelem miatt vagy azért, mert szégyelli a környezetétől.

A Maros megyei áldozatok számára Marosvásárhelyen létesített központban nyújtanak pszichológiai tanácsadást és szociális támogatást. A rászorulókkal közösen kidolgoznak egy tervet arról, hogy a szenvedő fél miként léphet ki a bántalmazó kapcsolatból, okiratok kitöltésénél a jogi eljárás során vagy az igazságügyi orvostani lelet beszerzésénél segítenek, valamint a kiskorúak iskoláztatásánál, illetve az álláskeresésben is támogatást nyújtanak. A védelmet nyújtó központ védett, titokban tartott házakban nyújt menedéket azoknak az áldozatoknak, akiknek élete a saját otthonukban veszélyben van, és ahol gyerekeikkel együtt elszállásolhatók. Az áldozatok személyes adatai is titkosítottak attól a perctől, ahogy a központ telefonszámát felhívták. A marosvásárhelyi szociális központ a 0265/255-931-es telefonszámon érhető el, vagy munkatársai a Facebook közösségi oldalon a Violenta intrafamiliala profilon üzenetváltással nyújtanak útbaigazítást.

A rendőrségi közlemény szerint

fontos ismertetni a tudnivalókat, és kellő időben intézkedni annak érdekében, hogy megelőzhető legyen a bántalmazás súlyosbodása vagy egy tragikus végkimenetel.

Ha valaki életveszélyben van, azonnal hívja az 112-es sürgősségi segélyhívó számot, a helyszínre érkező hatóság képviselői helyzet-elemzést végeznek, és terepszemlért tartanak. Ha úgy vélik, hogy életveszélyben van az áldozat, illetve a gyereke, eltávolítják a bántalmazót a lakásból, még akkor is, ha a lakás a bántalmazó saját tulajdona. A helyszíni felmérések és helyzet-elemzés alapján a rendőrök elrendelhetik és végre is hajthatják az erőszakos fél ideiglenes, ötnapos távoltartását, nem kell bírói végzésre várni. A távoltartási végzés megszegése bűncselekménynek minősül, és 6 hónaptól 5 évig terjedő börtönbüntetéssel sújtható. Elsősorban a Szociális Ellátási és Gyermekevédelmi Igazgatósággal veszik fel a kapcsolatot, az intézmény keretében működik egy gyermekevédelmi szakemberből, szociális munkásból, pszichológusból, rendőrből álló csapat, amely felméri a helyzetet, és eldönti, hogy milyen lépésekre van szükség annak érdekében, hogy az áldozat biztonságban legyen. Amennyiben úgy ítélik meg, hogy fennáll az életveszély, a bántalmazott személyt védett házában helyezik el a gyerekeivel együtt, ahol legkevesebb fél évig díjmentesen lakhatnak, ellátásban, szaktanácsadásban, szükség esetén orvosi ellátásban részesülnek.

Illusztráció

Fotó: Nagy Tibor

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Biztonsági rendszerek az európai autókba

Nagy-Bodó Szilárd

Minden szegmens történelmében, így az autózásban is, vannak mérföldkövek. Ilyen volt például a biztonsági öv bevezetése, az SUV vagy éppen az elektromos autók

haladékokat kapnak. A gyártóknak másfél évük lesz tehát a jelenlegi típusokat is úgy átalakítani, hogy beépítésre kerüljön az a kilenc biztonsági rendszer, amelyet megkövetel az Európai Unió.

Az új rendszerek bevezetését

Sebességtartó rendszer

Forrás: totalcar.hu

megjelenése. Ezek az állomások valamilyen szinten megváltoztatják az addigi helyzetet. Természetesen lehetne arról hosszán vitatkozni, hogy melyek azok a mérföldkövek, amelyek jó irányú változást és melyek azok, amelyek egyértelműen negatív elmozdulást hoztak. Ez azonban teljesen fölösleges, főleg most, amikor egy újabb mérföldkőhöz érkezett az európai autózás.

Július hatodikától ugyanis kötelező lesz minden új gépjárműbe beszerezni kilenc biztonsági rendszert. Ezek hiányában az új autók nem kaphatnak típusbizonyítványt. Minden bizonnyal ezeknek a rendszereknek lesznek többletköltségei, amelyeket a gyárak át fognak hárítani a vásárlókra, azaz még drágábbak lesznek a járművek, amelyeknek már amúgy is felment az ára az orosz–ukrán háború következtében. Azok a modellek, amelyek már megjelentek, 2024-ig

hosszas viták előzték meg. Egyrészt azért, mert az autógyárak tisztában voltak azzal, hogy ez a gépjárművek árának emelkedésével jár, az pedig a kereslet visszaesését is eredményezheti. Azonban ez a kérdés eldőlt, így minden gyártó, amelyik Európában szeretné értékesíteni az autóját, kénytelen lesz beszerezni a következő kilenc biztonsági rendszert.

Az első ilyen a sorban az intelligens sebességszabályozó rendszer. Ezt eredetileg úgy akarták bevezetni, hogy aktívan gátolja a gyorsítást. Azaz a sofőr hiába nyomta volna tovább a gázpedált, az autó nem gyorsult volna az adott útszakaszon érvényben lévő sebességhatár fölé. Természetesen a rendszer kitalálói is tisztában voltak azzal, hogy vannak vészhelyzetek, így egy gyors és határozott pedállenymás következtében az autó mégis képes lett volna a gyorsulásra. Azonban ez

a rendszer akkora ellenállásba ütközött, hogy a július hatodikától beépítendő rendszernek csak annyi a feladata, hogy hang- és fényjelzéssel hívja fel a sofőr figyelmét arra, hogy túl gyorsan közlekedik. Továbbá a rendszert kikapcsolhatóvá kellett tenni, így, ha minden egyes motorindításakor kikapcsoljuk, nem fog korlátozni.

A második ilyen rendszer a vészhelyzet esetén működésbe lépő, sávtartást segítő rendszer. Ez a kameraképen alapul, és annyiban tér el a jelenlegi is létező sávtartó automatikától, hogy fellépése határozottabb, azaz a kormányt nagyobb erővel fordítja abba az irányba, hogy az autó a saját sávján belül maradjon. A rendszer az útjelzések alapján tájékozik, így azok hiányában egyszerűen kikapcsol, de ezt hang- és fényjelzések útján is tudatja a vezetővel.

A sorban a harmadik biztonsági rendszer a fejlett vészfékező aszisztens, amely képes az előttünk haladó gépjárművek és a veszélyeztetett úthasználók észlelésére. Ez kisebb autókban szintén a kameraképet használja – akárcsak a sávtartó – viszont radarral vagy lidarral (lézeralapú távérzékelés) felszerelt típusok elején az imént említett két szenzor felel az autó „látásáért”. A rendszer lényege, hogy az autó képes legyen felismerni az elé kerülő akadályokat, amire a vezető nem reagál. Akadály alatt lehet érteni egy másik autót, biciklist, gyalogost, az útra került szemetet vagy bármi más. Ha a rendszer észleli az akadályt, akkor automatikusan, akár vészfékezést is alkalmazva megállítja az autót. Ha ez nem is sikerül az akadály előtt, a fékezés lassítani fogja az autót, ennek köszönhetően kisebb sebességgel fog bekövetkezni az ütközés.

A negyedik pont részben a harmadikhoz kapcsolódik. Ez a vészfékjelzés. Ebben az a különlegesség, hogy ez a vezető

Fáradtságfigyelő rendszer

Forrás: totalcar.hu

közbelépésre is működésbe lép. Lényegében arról van szó, hogy amikor egy autóval vészfékeznek – azaz teljesen benyomják a fékpedált –, a féklámpák nem egyszerűen felkapcsolnak, hanem villogni fognak. Ez a megoldás nem teljesen új, számos autógyár már régóta beépíti a komolyabb modelljeibe. Ez a rendszer, ami nem tűnik kimondottan költségesnek, hiszen csak egy villogóra van szükség, viszont a rendszer bekapcsolásához szükséges elektronika már más kérdés.

Hosszú úton a vezető elfárad, azonban vannak olyanok is, akik akkor is hazavezetnek, ha már koppan le a szemük, ez pedig kifejezetten veszélyes. A járművezető fáradékonyságát és figyelmét érzékelő rendszer az ötödik a kilenc kötelező biztonsági rendszer sorában. Ennek megvalósítása nem igényel különösebb erőforrásokat, amennyiben a kormány mozgásából következtet a rendszer a sofőr pillanatnyi fáradtsági szintjére. A másik lehetőség, hogy a kormánymozgatás mellett egy másik rendszer a szemmozgást, pontosabban a szemhéjak lecsukódásának intenzitását figyeli egy kamera segítségével. Ha a rendszer fáradtságra utaló jeleket tapasztal, hangjelzést ad ki, és a műszerfalon elhelyez egy jelzést is, ami általában egy kávé illusztrációja.

részt, mert a légszákók nyitását végző számítógép éppen ezekből az adatokból dolgozik, valamint a tárolásukra is képes. Mindössze annyi a különbség, hogy ezekhez eddig csak az autógyár férhetett hozzá, ezután viszont a hatóságoknak is a rendelkezésére kell álljanak ezek az adatok.

Az utolsó előtti biztonsági rendszerrel már mindenki találkozott valamilyen formában. Ez nem más, mint a tolatóradar. Ennek a beépítése is kötelezővé válik július 6-tól. Pontosabban nem az egyszerű csipogókat kell elképzelni, hanem egy olyan rendszert, ami segíti a biztonságos tolatást, ez akár tolatókamera is lehet. A kamera beszerelése viszont kimondottan költséges, arról nem is beszélve, hogy egy képernyőre is szükség van a működéséhez. Nagy valószínűséggel a kisebb autók csak hangjelzést adó tolatóradarral szerelik fel. Természetesen a hang- és képalapú rendszer együtt is alkalmazható egy-egy gépjárműben. Ezen rendszer fő funkciója, hogy a sofőr észlelje az autó mögötti akadályokat, főként az esetleg a gépjármű mögött álló személyekről (gyermekről) szerezzen tudomást.

A kilencedik rendszer az alkoholszonda, amely megakadályozná az autó elindítását, ha azt érzékeli, hogy a vezető szeszest italt fogyaszt

Az autók feketedoboz

Forrás: totalcar.hu

A következő rendszer szoros kapcsolatban van a fáradtságfigyelővel. Akár együtt is működhetnek, mivel mindkét rendszer ugyanazt figyeli. A járművezető figyelmetlenségét érzékelő rendszer szintén a kormánymozgásokat figyeli, viszont figyelembe veszi a sávtartó rendszertől érkező jeleket is. Ha ezek alapján úgy ítéli meg, hogy a vezető nem elég figyelmes, akkor hangjelzéssel, valamint az előbb említett kávé illusztrációval figyelmezteti.

A hetedik rendszert úgy kell elképzelni, mint a repülőgépek feketedobozát, és a célja is ugyanaz az eseményadat-rögzítőnek. Ahogy a nevéből is következtetni lehet, baleset után kiolvashatók belőle a körülményekre vonatkozó adatok, mint például a sebesség, a fék működése, a koordináták és a baleseti vészívó adatai (utasok száma, légszákók nyílása stb.) is. Ez a rendszer nemcsak a közvetlenül a baleset pillanatában érvényes adatokat, hanem az előtte és utána levő másodpercek adatait is tárolja. Ez a rendszer nem is igényel új alkat-

tott, vagy a kabinban túl magas a levegőben található alkohol-koncentráció. Ez a rendszer egy kapcsolatot is feltételez az indításgátló rendszerrel. Az alkoholszonda beszerelése egyelőre nem kötelező, csak ajánlott.

A felsorolt rendszerekkel szeretné elérni az Európai Unió, hogy csökkenjen a balesetek száma az utakon, és biztonságosabb legyen a közlekedés. A koncepció nagyon is jó, viszont problémát jelenthet, ha ezeket a rendszereket egyszerűen ki lehet majd kapcsolni, mert akkor nem képesek megvédeni minket. A két nagyobb kérdés az, hogy milyen mértékben fogják ezek megnövelni a gépjárművek árát, illetve, hogy például Romániában vagy más kelet-európai országban mennyire fognak jól működni, hiszen ezekben a régiókban nem nevezhető tökéletesnek sem az útfestés, sem a táblák elhelyezése, sem a táblák elhelyezése, sem az útminőség. Összességében az irány jó, csak a járművezetők is fel kell nőjenek arra a szintre, hogy tisztában legyen a ténnyel, hogy ezek a rendszerek őket védik, és az előnyükre vannak.

Vészfékjelzés

Forrás: totalcar.hu

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Vincze Loránt volt a vendégünk

Fotó: Bándi Zsolt

Május 7-én a marosvásárhelyi Magányosok Klubjának néhány tagja Vincze Loránt európai parlamenti képviselő meghívására a marosvásárhelyi képviselői irodában vendégeskedett. Ezen alkalommal ígéretet kaptunk, hogy meg fogja látogatni klubunkat. Június 3-án, betartva ígéretét, megjelent néhány fiatal, akik felállították a képviselő szimbólumait, hangosítót szereltek fel, megérkezett Vincze Loránt európai képviselő a munkatársaival.

Klubunk vezetője, Kopacz Imola üdvözölte a vendégeket, akik egy nappal a nemzeti összetartozás

napja előtt jöttek, ami példaértékű. Hálásan köszönjük. A képviselő választa röviden a parlamenti tevékenységét.

– 2019 júliusától veszek részt az RMDSZ képviselőjeként az Európai Parlament munkájában, ahol úgy kell eredményt elérni, hogy a nemzeti közösségek védelme még nem közösen szabályozott terület. A kedvező döntések eléréséhez befolyást kell szerezni, hangot kell adni a prioritásoknak, rendet kell vágni az intézményi bürokráciában. A mandátumom első éve erről szólt. A 2019-es választási kampányban az

RMDSZ-ben két kiemelt célt fogalmaztunk meg: az európai kisebbségvédelem erősítését és az uniós támogatások megőrzését – azaz jogokat és megélhetést otthon, a szülőföldön. Képviselőként állandó résztvevője vagyok a Fidesz képviselőcsoport ülésének. Ezeket egyeztetjük a nemzetpolitikai ügyekkel kapcsolatos közös álláspontot és fellépést. Az alkotmányos ügyek bizottsága keretén belül, a szakbizottságban a polgári kezdeményezések állandó jelentéstevevője vagyok. Az Európai Unió jövőjéről szóló vita előkészítésével is foglal-

kozom, amelyet időközben a koronavírus-járvány a korábbinál is idősebbé tett. A petíciós bizottság néppárti helyettes szakmai vezetője lettem. Megoldási javaslattal támogattam az európai kisebbségek panaszait, valamint a felvidéki Benes-dekrétumok máig megoldatlan jogfosztásának rendezését. Az állampolgári jogok, bel- és igazságügyi bizottság az Egyesült Királyság és az Európai Unió jövőbeli kapcsolatára vonatkozó tárgyalások állandó jelentéstevevőjének nevezett ki. Kiemelt prioritásom polgáraink, munkavállalóink és diákjaink beutazáshoz, munkavállaláshoz és továbbtanuláshoz kapcsolódó érdekei a Brexitet követően is. Az Európai Néppárt képviselőcsoportja a kisebbségvédelem terén gyűjtött tapasztalataimnak köszönhetően a kisebbségi téma felelősének nevezett ki, ugyanakkor biztosított a Minority SafePack európai polgári kezdeményezés támogatásáról. Az úzvölgyi katonatemetőnél történt incidens miatt kétszer fordultunk az EB-hez, és ennek hatására Románia felszólítást kapott a Bizottságtól a gyűlöletbeszéd büncselekménnyé nyilvánítására. Ez a magyar erőfeszítések eredménye. A román forradalom harmincadik évfordulójára szervezett vitán rámutattam: fel kell tártani a harminc évvel ezelőtti véres események kapcsán az igazságot, bátran szembe kell nézni a múlttal, maradéktalanul meg kell valósítani az 1989 decemberében Temesváron leszögezett célkitűzéseket, folytatni kell a leállított romániai ingatlanvisszaszolgáltatási folyamatot. A marosvásárhelyi fekete március harmincadik évfordulójára brüsszeli és marosvásárhelyi konferenciát, dokumentumfilm-bemutatót és kiállítás tervet készítettünk, a koronavírus-járvány lenullázta a több hónapos előkészületeket. Bízom abban, hogy a veszély elmúltával visszatérhetünk a tervezett eseményekkel. Ro-

mánia 79,9 milliárd eurót kap az uniós hétéves pénzügyi időszakában a helyreállítási alapról. EU-képviselőként feladatomban Erdély, az erdélyi települések fejlődésének elősegítése, az érdekeltek tájékoztatása a munkámról. Célunk, hogy az EU ügy alakuljon át, hogy értékékként tekintsen az őshonos nemzeti közösségekre, védje és támogassa őket. Amikor csak tehettem, eleget tettem a meghívásoknak, számos hazai és nemzetközi eseményen vettem részt. Köszönöm ezeket a találkozásokat, számomra rendkívül fontosak és hasznosak. Elindítottam a gyakornoki programot is, amelyben olyan erdélyi fiatalok tekinthetnek be az európai parlamenti munkába, akik otthon valamelyik közösségi szervezetben dolgoznak, és Erdélyben tervezik a jövőjüket is – mondta a képviselő.

Ezután néhány klubtag – Orbán Erzsébet, Fejéregyházi Tünde, Czerán Erzsébet, Solymosi József, Fodor János, Székely Irén – kérdéseket tett fel, amelyekre a képviselő részletesen válaszolt, majd kiosztotta a klubtagok részére előkészített gazdag ajándécsomagot. Következett a fotózás és a szeretetvendégség. Az asztalon az ügyes kezű klubtagok szebbnél szebb süteményestálai sorakoztak. Barátos beszélgetés alakult ki a vendégek és a klub tagjai között. Kopacz Imola megköszönte az előadást. Vincze Loránt európai képviselő kifejtette, reméli, ez a találkozás barátságga fog átalakulni. A vendégkönyvbe a következőket jegyezte: „Köszönöm szépen a találkozót a marosvásárhelyi Magányosok Klubjával. Tartalmas beszélgetés, kiváló együttlét volt. Az örökifjoknak sok-sok sikeres rendezvényt és programot kívánok. Maradjanak továbbra is aktívak, támogassák egymást!”

Czerán Erzsébet

Nyugdíjas magyartanárok találkozója Marosszentgyörgyön

Május 27-én a marosszentgyörgyi Máriaaffi-kastélyban találkoztak Maros megye nyugdíjas magyartanárai. A két kis busz először a helyi római katolikus templomkertbe vitte a résztvevőket, ahol Baricz Lajos plébános ismertette a sétány szobrait, emlékműveit, majd Márton Áron szobránál elhelyezték a kegyelet koszorúját az elhunyt kollégák emlékére. Megcsodálták a kazettás mennyezetű templomot, meghallgatták Tánzos Katalin versét, majd Kányádi Sándor Az én miatyámkom című versét Pataki Ágnes előadásában. Közösen mondták el a szent imát, végül, a papi áldás után, lesétáltak a kastélyba.

Szász Bálint archeológus, a kastély szíve-lelke ismertette az épület

történetét, majd bevonultunk a díszterembe. A szeretet jelképeként mindenkit kaláccsal fogadtak a háziak. A szervező köszöntötte a megye minden részéről részt vevő kollégákat, hangsúlyozva, hogy öröm a viszontlátás. Sajnos sokan nem tudtak eljönni, mert a találkozó egybeesett a Bolyai Farkas Elméleti Liceum végzőseinek a ballagásával. Javasolta, hogy ezután ez a nap legyen a nyugdíjas magyartanárok összefogásának a napja, s jövőben talán más településen, talán Szovátn vagy Szászrégenben találkozzanak. Kiemelte a közös sorsot, a közös múltat, a helytállást a nehéz és akadályokkal teli időszakban. Azt is hangsúlyozta, hogy bár nyugdíjasok, szükség van még rájuk,

Fotó: Sófalvi Szabolcs Facebook-oldala

tudnak tenni, hangjuk is van, csak legyen, aki meghallja azt.

Sófalvi Sándor Szabolcs, Marosszentgyörgy község polgármestere is köszöntötte a vendégeket, kifejtette a mindenkori tiszteletét a magyar irodalmat és nyelvet tanítók iránt, akik előtt mindig fejet hajt. Hegedűjátékával köszöntötte a jelenlevőket, bevonta őket a közös éneklésbe, majd egy ismert dalmra ő maga írt humoros köszöntő szöveget, melyet mindenki mosolyogva értékelt. Mindenki jelképes ajándékot kapott, könyvet, noteszt, írószert, édességet, amelyeket Baricz atya adott át, míg a polgármester egy-egy szál virággal lepte meg a résztvevőket. Baricz Lajos szonettben fogalmazta meg köszöntőjét, míg a község „trubadúrja”,

Szántó Árpád közös éneklésre biztatta a vendégeket. Elénekelte a nyugdíjasok dalát, néhány népdalt, majd Pataki Ágnes műkedvelő szavalóművész Júlia szép leány című balladáját adta elő, melyet hatalmas taps jutalmazott.

Moldován Irén a magyartanárok nevében egy festményt nyújtott át Farkas Ernőnek a sokévi tanári – és főleg tanfelügyelői – tevékenységéért. Farkas Ernő hozzászólásában megköszönte a szervezőknek a tartalmas, de főleg lelket melengető találkozást, azt, hogy ha a társadalom nem is foglalkozik a nyugdíjasokkal, hagyja kiégni őket, jó, hogy vannak olyanok, mint a szentgyörgyi csapat, akik emlékeztetnek, hogy vannak értékeink. A játékos, bakis, ingyenes tombolán mindenki

nyert könyveket, festményeket, gyógykezelési, bábszínház- és koncertjegyeket, apró tárgyakat. A nagyon gazdagon terített asztalok mellett állófogadás jó alkalom volt a kötetlen beszélgetésre. Gyönyörű volt a kilátás a kastély teraszáról.

Minden résztvevő oklevelet, néhány rangidős kolléga, aki nem tudott eljönni, emléklapot kapott. A támogatók is oklevélben részesültek. A találkozót követően több kolléga is köszönetét fejezte ki a szervezésért, azért, hogy gondoltunk rájuk, hogy okleveleket, emléklapokat adtunk át, illetve küldtünk el.

Köszönet és hála mindenkinek, aki eljött, és aki támogatta a találkozót!

Moldován Irén,
a találkozó szervezője

Bejelentés

Tájékoztatjuk Önöket, hogy kedden 20 órától Marosvásárhelyen az alábbi utcákban megkezdődtek a kátyúzási és egyéb útváltoztatási munkálatok:

Munkaszakaszok:

- Köztársaság tér – a Gyöngyvirág utca és a Mărășești utca között;
- Forradalom utca – a Mărășești utca és a Kossuth utca között;
- Petőfi tér – az ortodox templom területén;
- Posta utca.

A munkálatokat éjszaka végzik.

A polgármesteri hivatal
bel- és külkapcsolati osztálya

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

CÉG 10% kedvezménnyel VÁLLAL HÁZTETŐKÉSZÍTÉST, TETŐJAVÍTÁST, CSERÉPFORGATÁST, ÉPÍTKEZÉSI MUNKÁT stb. Tel. 0774-574-527. (16136)

A SECURITECH ROM PROD KFT. alkalmaz VILLANYSZERELŐT, LAKATOST és MARÓST. Előnyt jelent a szakmai tapasztalat. Önletrajzokat várunk az office@securitechromprod.ro e-mail-címre, illetve a cég székhelyén, a Bodoni utca 66/A szám alatt. Érdeklődni a 0729-142-792-es telefonszámon lehet. (66568-I)

MAGÁNCÉG MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐT alkalmaz. Az angol- és románnyelv-tudás kötelező. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-I)

Alkalmazunk FÉRFI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE, a csomagolórészlegre. Érdeklődni lehet a következő telefonszámon: 0744-163-329, délelőtt 8 órától 15 óráig. (66563)

**NYÍLT NAP AZ
AZOMAROSNÁL
2022. JÚNIUS 18.**

Az Azomureș fennállásának 60. évfordulója alkalmából meghívjuk önöket, hogy látogassák meg cégünk telepét, platformját. A nyílt nap lehetőséget nyújt a cégvezetéssel való párbeszédre, illetve arra, hogy betekintést nyerjenek a mintegy 2500 alkalmazott munkájába, feladatkörébe.

A látogatókat szeretettel várjuk 2022. június 18-án, szombaton 10.00–15.00 óra között a Cinema City moziba (4-es szoba, Promenada Mall) a tevékenységünkről szóló rövid bemutatóra, majd az ezt követő beszélgetésre, ahol lehetőség nyílik kérdéseket feltenni és válaszokat kapni.

A látogatók belépését a telepre tömegközlekedéssel biztosítjuk, a buszok a Promenada Mall parkolójából indulnak. A belépés 7 éven felüliek számára engedélyezett. Hogy a szervezés gördülékenyen történjen, kérjük, jelezze részvételi szándékát és látogatásának pontos idejét az office@azomures.com e-mail-címre vagy a 0372-482-205 telefonszámon.

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó
vállalja a felelősséget!*

JÓKÍVÁNSÁG

Sok szeretettel köszöntjük ERCSEY ATTILÁT az 50. születésnapján. Klárimama, Ortrun, Carlos, Stella, Lotte és Bibi Németországból.
„Valóság ez, nem csak látszat,
mögötted van fél évszázad!
Örömmel köszöntünk Téged,
elérted az 50 évet.”
(16202-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgősségi javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0767-711-466, Miklós. (15891)

VÁLLALUNK bármilyen, tetővel kapcsolatos munkát: tetőjavítást, tetőkészítést, cserépforgatást, szigetelést, festést, kerítéskészítést. Tel. 0758-603-442, Zoli. (16116-I)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (16154-I)

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (16176-I)

VÁLLALUNK: háztetőkészítést cserépből, Lindab lemezből, kisebb javítást, kerítéskészítést, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 10% kedvezmény. Tel. 0754-634-559, Csaba. (16177-I)

MEGEMLEKEZÉS

Szívünkben el nem múló fájdalommal emlékezünk id. MOLDOVÁN MÁRIÁRA szül. Pádár, aki egy éve, június 8-án itthagyt minket. Emlékét őrzi szerettei: veje, menyé, unokái és dédunokái. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! (16213-I)

Fájó szívvel emlékezünk BALÁZS ILONÁRA (Ica néni) halálának 9. évfordulóján. Kedves, jóságos lénye örökre bennünk marad. Szerettei. (16197)

Arany volt a szíved, munka az életed, Téged feledni nem lehet.
Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk június 8-án PÁL PÉTERRE halálának 10. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Fia, Péter, unokája, Imola, Csongor, Ibolya, Kati és dédunokái. (-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, drága jó édesapa, unokáit imádó nagypapa és déd-nagypapa, após, rokon, jó szomszéd,

DEMETER JENŐ

a Maros Megyei Postahivatal volt technikus
életének 87. évében, hosszas betegség után csendesen megpihent.

Drága halottunk temetése 2022. június 9-én 13 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (16212-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Fájdalommal, együttérzéssel és a feltámadott Jézus Krisztusban való reménységgel, őszinte részvétünket fejezzük ki Vicsi Ildikónak és családjának szeretett APÓSA elvesztése miatti fájdalmában.

A Szent Balázs Alapítvány kuratóriuma és munkatársai. (23113-I)

„Közel van az Úr a megtört szívekhez, és megsegíti a sebhedt lelkeket.”
(Zs. 34,19)

Mély együttérzéssel osztozunk munkatársunk, Bíró Ernő szeretett ÉDESANYJA elvesztése okozta fájdalmában. A CONIMUR vállalat munkaközössége. (16209-I)

LIMITÁLT KEDVEZMÉNY

Bármelyik típusú lencse vásárlása után egy keretet adunk ajándékba!

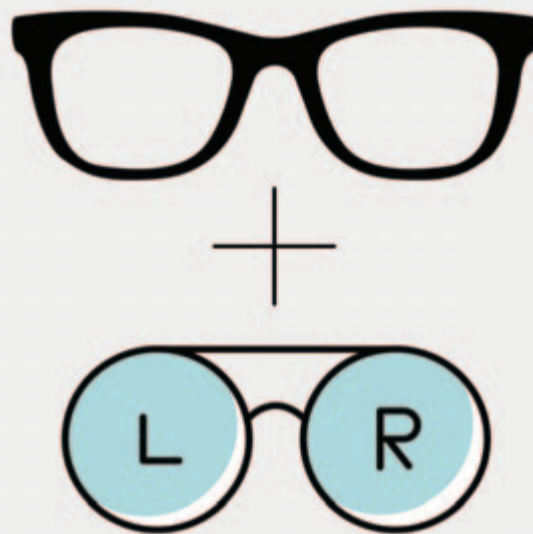
AJÁNDÉK

KERET

BÁRMELY TÍPUSÚ

LENCSE

VÁSÁRLÁSA UTÁN!

SZÁSZRÉGEN (Libertății) B-dul Libertății, Nr. 12/2 0733 553 971	MAROSVÁSÁRHELY (Központ) P-ța Mărășești, Nr. 21. 0733 553 976	MEDGYES Str. Pompierilor Nr. 4. 0735 830 678
DICSŐSZENTMÁRTON Str. Victoriei, Nr. 21. 0736 386 353	MAROSVÁSÁRHELY (Tudor) B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126. 0755 088 379	NYÁRÁDSZEREDA Str. Pompierilor Nr. 1. 0733 553 973
MAROSLUDAS Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7. 0735 786 853	SZÁSZRÉGEN (Cardinal) Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A 0728 908 856	SEGESVÁR Str. Mihai Viteazu Nr. 40. 0770 810 855

www.doraoptics.ro

AZ AKCIÓ A KÉSZLET EREJÉIG TART ÉS A KEDVEZMÉNYRE KIJELELT KERETEKRE ÉRVÉNYES!

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO

OPERATŐR-VÁGÓT KERES FŐÁLLÁSBAN AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO, A MAROSVÁSÁRHELYI STÚDIÓJÁBA

FELADATOK

- a napi híradók és magazinműsorok képanyagának az elkészítése
- helyszíni riportok, interjúk, beszélgetések forgatása
- élő bejelentkezések technikai lebonyolítása
- híradók és híradós bejársások vágása
- magazinműsorok és magazin bejársások utómunkája

ELVÁRÁSOK

- középfokú végzettség (videotechnikai ismeretek előnyt jelentenek)
- filmes és/vagy televíziós gyakorlati tapasztalat
- számítógép-felhasználói ismeretek
- B-kategóriájú gépjárművezetői engedély
- csapatmunkára való hajlam és alkalmazkodóképesség
- gyorsaság, határozottság és pontosság

AJÁNLAT

- fiatal, dinamikus munkaközösség
- jó munkakörülmények
- megfelelő bérezés
- megbízható, stabil munkahely

A részletes szakmai önéletrajz leadásának határideje: 2022. június 10.
Jelentkezni az allas@erdelyi.tv email címen lehet.

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO

ADÁSSZERKESZTŐT KERES FŐÁLLÁSBAN AZ ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZIO, A MAROSVÁSÁRHELYI STÚDIÓJÁBA

FELADATOK

- műsorprogram/struktúra és archívum kezelése
- televíziós műsorújság szerkesztése
- szövegszerkesztés

ELVÁRÁSOK

- felsőfokú végzettség
- számítógép-felhasználói ismeretek (vágóprogram ismerete előny)
- rendszerező készség
- precíz munkavégzés és rugalmasság

AJÁNLAT

- fiatal, dinamikus munkaközösség
- jó munkakörülmények
- megfelelő bérezés
- megbízható, stabil munkahely

A részletes szakmai önéletrajz leadásának határideje: 2022. június 10.
Jelentkezni az allas@erdelyi.tv email címen lehet.

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:

Wéber Anikó
**A platánsor
rejtélye**

Zágony Balázs
**Szamos-parti
Hollywood**

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

r . a . d . i . o

www.radiogaga.ro

www.radiogaga.ro

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

